

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลคู่ม้า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

ณัฐรี วันตา

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของงานศึกษาตามหลักสูตรศาสตราจารย์มหาบัณฑิต
สาขาบริหารรัฐศาสตร์การปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๖

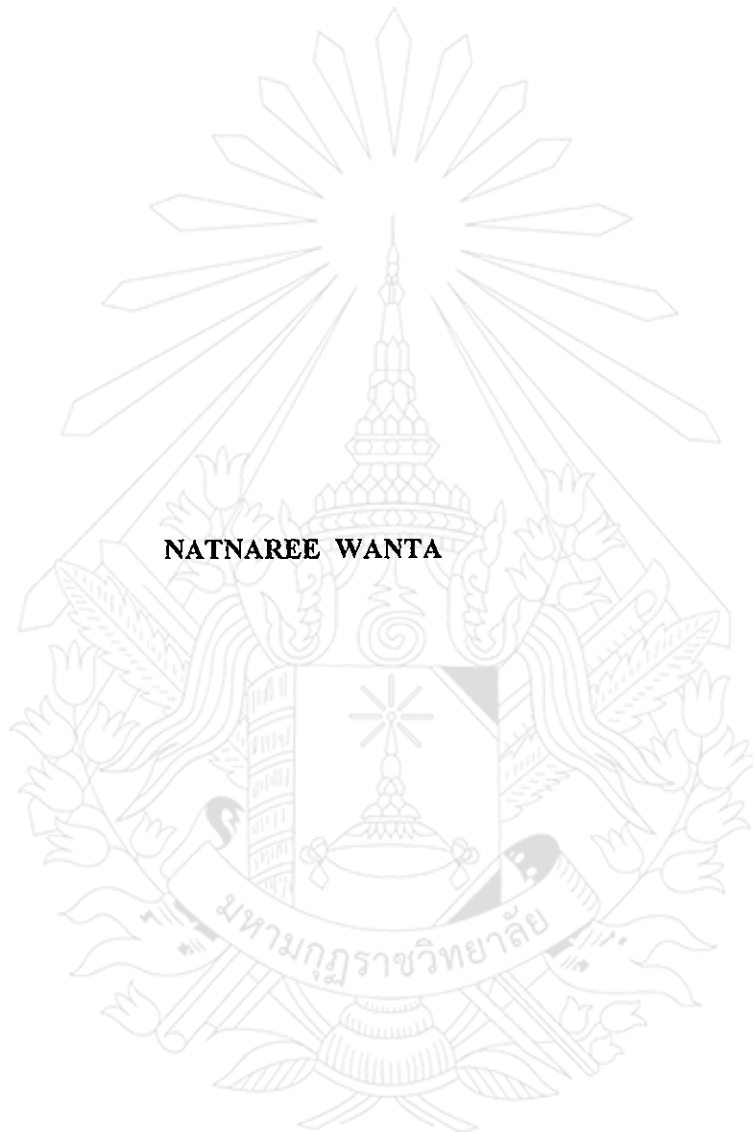
ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๒

B 17194

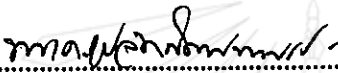
**PEOPLE'S OPINIONS ON THE PERFORMANCE OF TAMBON
UMMAU ADMINISTRATION ORGANIZATION, YANG TALAT
DISTRICT, KALASIN PROVINCE**

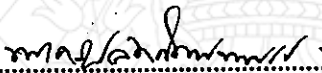
**A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF GOVERNMENT
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E. 2552 [2009]**

หัวข้อสารนิพนธ์ : ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์
ชื่อนักศึกษา : ณัฐนรี วันตา
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.สุทัศน์ ตันสุวรรณ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : พระพุทระกูล พุทธรุกขิโต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

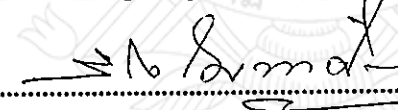

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

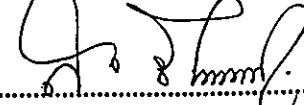
คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุทัศน์ ตันสุวรรณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(พระพุทระกูล พุทธรุกขิโต)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วิโรจน์ มุกข์กันต์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.สุกิจ ชัยมุกลี)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Title : People's Opinions on the Performance of Tambon Ummau
Administration Organization, Yang Talat District, Kalasin
Province

Student's Name : Nutnaree Wunta

Department : Government

Advisor : Assoc.Prof.Dr.Sutas Tansuwan

Co-Advisor : PhraFutrakool Buddharakkhito

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

P. Sampipattanaviriyajarn
.....
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn) Dean of Graduate School

Thematic Committee

P. Sampipattanaviriyajarn
.....
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn) Chairman

Sutas Tan
.....
(Assoc.Prof.Dr.Sutas Tansuwan) Advisor

PhraFutrakool Buddharakkhito
.....
(PhraFutrakool Buddharakkhito) Co-Advisor

W. Muthukan
.....
(Assoc.Prof. Wirot Muthukan) Member

S. Chaimusik
.....
(Asst. Prof. (Emeritus) Dr. Sukit Chaimusik) Member

หัวข้อสารนิพนธ์ : ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์
ชื่อนักศึกษา : ณัฐนรี วันตา
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร. สุทัศน์ ตันสุวรรณ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : พระพุทระกูด พุทธรุจิโต
ปีการศึกษา : 2552

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์เรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ของประชาชนที่มี เพศ และระดับการศึกษาต่างกันและ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ ประชาชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า จำนวน 360 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 17 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.41 – 0.76 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 วิเคราะห์ข้อมูลด้วย โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า

ความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้านคือ ด้าน เศรษฐกิจ ด้านการศึกษา การพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม และประเพณี และด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมุติฐาน พบว่า ประชาชนที่มี เพศ และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ไม่แตกต่างกัน

สำหรับข้อเสนอแนะ ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะโดยเรียงลำดับความถี่สูงสุดสามอันดับแรกคือ ควรมีการจัดที่ทิ้งขยะประจำหมู่บ้าน และถังขยะภายในหมู่บ้าน ควรเพิ่มงบประมาณในการสนับสนุนกลุ่มอาชีพหมู่บ้าน และควรมีการส่งเสริมศิลปะพื้นบ้านให้กับเยาวชนภายในเขตตำบล

Thematic Title : People's Opinions on the Performance of Tambon Ummau
Administration Organization, Yang Talat District, Kalasin
Province

Student's Name : Natnaree Wanta

Department : Government

Advisor : Assoc – Prof Dr. Sutas Tansuwan

Co-Advisor : PhraFutrakool Buddharakkhito

Academic Year : B.E. 2552 (2009)

ABSTRACT

The objectives of this research were as follows 1) to study people's opinions towards the management of Tambon Ummau Administrative Organization, Yang talat District, Kalasin Province, 2) to compare people's opinions towards the management of Tambon Ummau Administrative Organization, Yang Talat District, Kalasin Province classified variables by of sex and education, 3) to study the suggestions about people's opinions towards the management of Tambon Ummau Administrative Organization, Yang talat District, Kalasin Province. The Samplesg was 360 People living in Tambon Ummau The tool used in the study was questionnaire. The questionnaire was a fine rating scale containing seventeen articles with discrimination power between 0.41–0.76 and reliability of 0.95. Data analyzel by computer programme. were analyzed by means of frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test (One–Way ANOVA).

Results of the study were found as follows ;

People had their opinions at a medium level, For consideration individual side found that one side is at a high level ; Infrastructure side; and three sides were at a medium level ; Economy Education and children and young people and conservation art and culture and tradition side.

Hypotheses testing found that People with different sexes and educations Theirs opinions were indifferent opinion. For suggestion , People gave suggesting from 3 first rank highest frequency : there should be arranged garbage's place and a garbage can in the village; there

should be increased budget to support village, and careers there should be supported local folk art to young people.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น	5
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น	12
2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ	22
2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล	33
2.5 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา	43
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	46
2.7 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	50

บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย	51
3.1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	51
3.2	เทคนิควิธีสุ่มตัวอย่าง	52
3.3	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53
3.4	วิธีการสร้างเครื่องมือเครื่องมือการวิจัย	54
3.5	การเก็บรวบรวมข้อมูล	55
3.6	การวิเคราะห์ข้อมูล	56
3.7	สถิติที่ใช้ในการวิจัย	57
บทที่ 4	การวิเคราะห์ข้อมูล	59
4.1	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	59
4.2	ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล	59
4.3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	71
5.1	สรุปผลการวิจัย	72
5.2	อภิปรายผล	74
5.3	ข้อเสนอแนะ	79
5.3.1	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	79
5.3.2	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	79
บรรณานุกรม		81
ภาคผนวก		85
ภาคผนวก ก	รายนามผู้เชี่ยวชาญ	87
ภาคผนวก ข	หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	89
ภาคผนวก ค	แบบสอบถาม	93
ภาคผนวก ง	ค่าความเชื่อมั่น	98
ภาคผนวก จ	หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	100
ประวัติผู้วิจัย		103

สารบัญตาราง

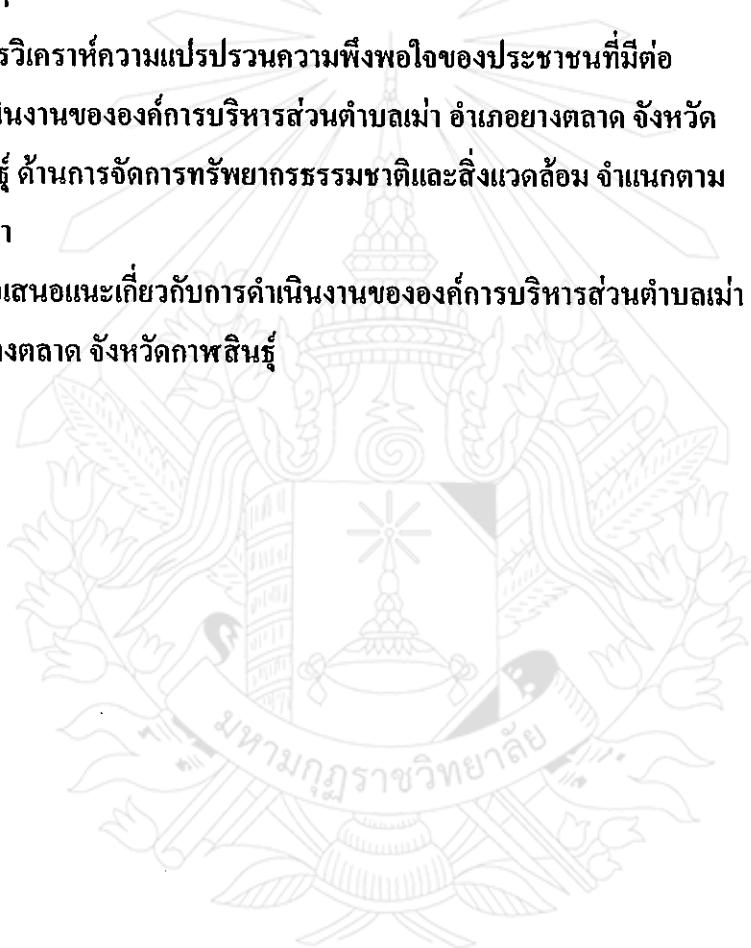
หน้า

ตารางที่ 3.1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 18 ปี บริบูรณ์ขึ้นไป ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า	53
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามอายุ	60
ตารางที่ 4.2	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามระดับการศึกษา	61
ตารางที่ 4.3	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้าน	62
ตารางที่ 4.4	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	63
ตารางที่ 4.5	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านโครงสร้างเศรษฐกิจ	64
ตารางที่ 4.6	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการศึกษา การพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี	65
ตารางที่ 4.7	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ การดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัด กาฬสินธุ์ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรวมและ รายด้าน	66

- ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม 4 ด้าน จำแนกตามเพศ 67
- ตารางที่ 4.9 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม 4 ด้าน จำแนกตามเพศ 67
- ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน จำแนกตามเพศ 68
- ตารางที่ 4.11 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน จำแนกตามเพศ 68
- ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านเศรษฐกิจ จำแนกตามเพศ 68
- ตารางที่ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านเศรษฐกิจ จำแนกตามเพศ 69
- ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการศึกษา การพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี จำแนกตามเพศ 69
- ตารางที่ 4.15 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการศึกษา การพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี จำแนกตามเพศ 69

ตารางที่ 4.16	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามเพศ	70
ตารางที่ 4.17	แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามเพศ	70
ตารางที่ 4.18	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม 4 ด้าน จำแนกตามการศึกษา	71
ตารางที่ 4.19	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม 4 ด้าน จำแนกตาม	71
ตารางที่ 4.20	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน จำแนกตามการศึกษา	72
ตารางที่ 4.21	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน จำแนกตามการศึกษา	72
ตารางที่ 4.22	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านเศรษฐกิจ จำแนกตามการศึกษา	73
ตารางที่ 4.23	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านเศรษฐกิจ จำแนกตามการศึกษา	73
ตารางที่ 4.24	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการศึกษา การพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี จำแนกตามการศึกษา	74

<p>ตารางที่ 4.25 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัด กาฬสินธุ์ ด้านการศึกษา การพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี จำแนกตามการศึกษา</p>	<p>74</p>
<p>ตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของประชาชนที่มี ต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัด กาฬสินธุ์ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตาม การศึกษา</p>	<p>75</p>
<p>ตารางที่ 4.27 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัด กาฬสินธุ์ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตาม การศึกษา</p>	<p>75</p>
<p>ตารางที่ 4.28 แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์</p>	<p>76</p>

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพประกอบที่ 2.1 รูปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

50

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปกครองท้องถิ่นเป็นการปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจ หรือการกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น และชุมชน โดยมีองค์กรผู้รับผิดชอบมีอิสระในการใช้ดุลพินิจมีเจ้าหน้าที่และงบประมาณการดำเนินงานแยกออกจากราชการส่วนภูมิภาค แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็มิได้มีอธิปไตยในตัวเองยังต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลกลางตามวิธีการที่เหมาะสม รวมถึงโครงสร้างและระบบการบริหารจัดการเศรษฐกิจและสังคมที่รวมศูนย์อำนาจการบริหารอยู่ในส่วนกลางและการจัดสรรทรัพยากรของประเทศและการออกกฎหมายต่าง ๆ มุ่งแต่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อการส่งออกและสร้างความมั่งคั่งและรายได้เป็นหลัก

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งของไทยที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเพื่อกระจายอำนาจการปกครอง ให้ประชาชนในท้องถิ่นระดับตำบลซึ่งเป็นชนบทอันเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศได้มีโอกาสเรียนรู้การแก้ไขปัญหา และการตอบสนองความต้องการของตนเอง โดยการเข้าไปมีบทบาทหรือมีส่วนร่วมทางการบริหารการเมืองการปกครองหรือที่เรียกกันว่า ปกครองตนเอง ตามระบอบประชาธิปไตย องค์การบริหารส่วนตำบล จึงเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่มากที่สุด เมื่อเป็นเช่นนี้ถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นของประชาชนอย่างแท้จริง กล่าวคือมีเจ้าหน้าที่มาจากการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในตำบล มีการดำเนินงานโดยให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการตัดสินใจกำหนดทิศทางและการวางแผนการพัฒนาตำบล ที่ได้จัดทำขึ้นเป็นกรอบยุทธศาสตร์การดำเนินงาน การกำกับดูแลและการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว การแสดงความคิดเห็นของประชาชนย่อมจะมีผลมากต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลที่จะสามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของชุมชนในระดับตำบลได้เป็นอย่างดี อันส่งผลให้ประชาชนในตำบลมีความรู้สึกเชื่อมั่นและศรัทธาต่อองค์การบริหารส่วนตำบล

และรู้สึกว่าคุณเองมีความผูกพันมีส่วนได้เสียต่อถิ่นอาศัยซึ่งเป็นการสร้างพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ (responsible) ให้แก่ประเทศชาติโดยส่วนรวมนับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน¹

ด้วยเหตุผลนี้ทำให้ผู้วิจัย มีความสนใจที่จะทำการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยจะทำการศึกษาลักษณะการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งสาระสำคัญจะประกอบด้วยลักษณะการดำเนินงานแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 2) ด้านเศรษฐกิจ 3) ด้านการศึกษา การพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี 4) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะอยู่ในแผนการดำเนินงานที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำขึ้น โดยกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารจัดการภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งจากลักษณะการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จะสามารถทำให้ทราบถึงปัญหาและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่ประชาชนได้รับจากผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลว่าสามารถช่วยในการแก้ปัญหาของท้องถิ่น เพราะประชาชนในท้องถิ่นย่อมรู้ปัญหาที่ดีที่สุดกว่าบุคคลภายนอก เพราะปัญหาดังกล่าวประชาชนเป็นผู้ประสบ จึงทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวเพื่อจะได้ทราบถึงปัญหาและความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลว่าประชาชนได้รับการบริการสาธารณะอย่างทั่วถึงหรือแค่เป็นภาพลวงตาเท่านั้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์
- 1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ของประชาชนที่มีเพศ และระดับการศึกษา แตกต่างกัน
- 1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

¹สุวรรณ พินิตานนท์, “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบล สำนักงานพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น”, รายงานการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อาสาสมัครศึกษาดินแดน), 2546, หน้า 1.

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลุ่มเม่า อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร แตกต่างกัน

1.3.2 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลุ่มเม่า อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร แตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตประชากร

ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป ที่มีรายชื่อในทะเบียนราษฎรปี พ.ศ. 2552 เขตองค์การบริหารส่วนตำบลลุ่มเม่า อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 3,582 คน²

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1) ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ และระดับการศึกษา

2) ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลุ่มเม่า อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร แบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา การพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณีและด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ พื้นที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลลุ่มเม่า อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 8 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านลุ่มเม่า หมู่ที่ 2 บ้านดอนดู่ หมู่ที่ 3 บ้านโลกเครือ หมู่ที่ 8 บ้านลุ่มเม่า หมู่ที่ 9 บ้านท่างาม หมู่ที่ 10 บ้านหัวขัว หมู่ที่ 11 บ้านคำม่วง และหมู่ที่ 12 บ้านดอนจี่เหล็ก

² รายงานสถิติจำนวนประชากรและผู้มีสิทธิเลือกตั้ง งานทะเบียนราษฎร อำเภอปางศิลาทอง เดือนมกราคม 2552.

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

1.5.2 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

1.5.3 ทำให้ทราบปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

1.5.4 ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ความคิดเห็น หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงาน ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา การพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

การดำเนินงาน หมายถึง การดำเนินงาน 4 ด้าน ประกอบด้วย

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง การปรับปรุงและซ่อมแซมสาธารณูปโภค ไฟฟ้า น้ำประปา การจัดทำป้ายแสดงเขตหมู่บ้าน

ด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การส่งเสริมการเกษตรแบบผสมผสาน การจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ และกลุ่มอาชีพ การสนับสนุนงบประมาณแก่ผู้ประกอบการอาชีพกับการปลูสดัวในหมู่บ้าน

ด้านการศึกษา การพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี หมายถึง การส่งเสริมและสนับสนุนศิลปะพื้นบ้าน/ภูมิปัญญาชาวบ้าน การจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ และการสนับสนุนการแข่งขันกีฬาเยาวชน

ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การจัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร การจัดกิจกรรมปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ และการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลภายในหมู่บ้าน

องค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 เป็นหน่วยงานการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นมีฐานะเป็นนิติบุคคล ตั้งอยู่ที่ ตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

สถานภาพ หมายถึง ลักษณะส่วนบุคคลประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า
อำเภอ ยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ประกอบด้วย เพศ และระดับการศึกษา

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้แบ่งเป็น 2 เพศ คือ

- 1) เพศหญิง และ 2) เพศชาย

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์

ฉบับนี้ แบ่งเป็น 4 ระดับคือ

- 1) ประถมศึกษา
- 2) มัธยมศึกษา
- 3) อนุปริญญา (ปวส.)
- 4) ปริญญาตรีขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าองค์ความรู้ประเภทแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานในการสร้างกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย (Conceptual Framework of the Study) และใช้เป็นข้อมูลประกอบการอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
- 2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ
- 2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล
- 2.5 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น

คำว่า “ความคิดเห็น” (Opinion) กับทัศนคติ (Attitude) มักจะถูกสลับกันได้เสมอ ความคิดเห็นเป็นเพียงความเชื่อที่ไม่ได้ตั้งอยู่บนความแน่นอนหรือความรู้อันแท้จริงหรือน่าจะตรงตามที่คิดไว้ ส่วนทัศนคติมักจะหมายถึงผลของการผสมผสานของความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ความคิดเห็น ความรู้ และความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง คนใดคนหนึ่ง สถานการณ์ใด สถานการณ์หนึ่ง ๆ ซึ่งออกมาในรูปการประเมินค่าอันอาจเป็นไปได้ในทางยอมรับหรือปฏิเสธก็ได้ ดังนั้น พฤติกรรมของมนุษย์คือ การแสดงออกซึ่งทัศนคติของเขาอันเป็นผลมาจากความคิด ความเชื่อ ความรู้ ประสบการณ์ ภูมิหลังและการเรียนรู้ที่ผ่านมาของบุคคลนั้น ๆ

2.1.1 ความหมายของความคิดเห็น

ประสาธต์ หลัทธิลา กล่าวว่า “ความคิดเห็นต่าง ๆ ของคนเรานั้นเกิดได้จากการสังสรรค์ประจำวันของคนเรา แต่คนเรามีภูมิหลังทางสังคมจำกัดอยู่ภูมิหลังทางสังคมของคนเราแต่

ละคน ย่อมเป็นผลถึงการที่คนเรากระทำตอบสนองต่อเหตุการณ์และเกิดความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์นั้น”¹

อุทัย หิรัญโต กล่าวว่า “ความคิดเห็นของเรามีหลายระดับ คือ อย่างผิวเผินก็มีอย่างลึกซึ้งก็มี สำหรับความคิดเห็นที่เป็นทัศนคตินั้นเป็นความคิดเห็นที่ลึกซึ้งและติดตัวไปเป็นระยะเวลานาน เป็นความคิดเห็นทั่ว ๆ ไป ซึ่งมีประจำตัวบุคคลทุกคน ความคิดเห็นที่ลึกซึ้งและเป็นความคิดเห็นเฉพาะอย่างจะมีอยู่ระยะสั้น เรียกว่า Opinion เป็นความคิดประเภทหนึ่งที่ไม่ตั้งอยู่บนรากฐานของพยานหลักฐานที่เพียงพอแก่การพิสูจน์ มีความรู้แห่งอารมณ์น้อยและเกิดขึ้นได้ง่ายและสลายตัวเร็ว”²

นพมาศ ชีรวะดิน ได้กล่าวถึง “ความคิดเห็นว่า ความคิดเห็นนั้นถูกจัดว่าเป็นส่วนที่มนุษย์ได้แสดงออกมาโดยการพูดหรือการเขียน มนุษย์นั้นจะพูดจากใจจริง พูดตามสังคม หรือพูดเพื่อเอาใจผู้ฟังก็ตาม แต่เมื่อพูดหรือเขียนไปแล้วก็ทำให้เกิดผล คนส่วนใหญ่มักจะถือว่าสิ่งที่มนุษย์แสดงออกมานั้นเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงความเป็นใจ”³

วิทยากร เชียงกุล ได้อธิบาย “Opinion ไว้ดังนี้ ประการแรก คือ ทัศนะ, ความเห็น, ความเชื่อ public opinion ทัศนะของประชาชนทั่วไปต่อสิ่งต่าง ๆ ส่วนประการที่สอง คือ ความเห็นหรือคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ”⁴

Kolasa กล่าวว่า “ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของบุคคลในอันที่จะพิจารณาถึงข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือเป็นการประเมินผลสิ่งเร้าที่ได้รับอิทธิพลจากความโน้มเอียง (predisposition) ความโน้มเอียงนี้เองที่ทำให้บุคคลปฏิบัติตาม ซึ่งเรียกว่า โครงสร้างทัศนคติ (attitude structure) ดังนั้น ทัศนคติจึงเป็นพื้นฐานของความคิดเห็นและมีอิทธิพลต่อการแสดงออก

¹ ประสาท หลักศิลา, สังคมวิทยา, (กรุงเทพมหานคร : ก้าวหน้า, 2511), หน้า 398-399.

² อุทัย หิรัญโต, สังคมวิทยาประยุกต์, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2519), หน้า 80-81.

³ นพมาศ ชีรวะดิน, จิตวิทยาสังคมกับชีวิต, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539), หน้า 99.

⁴ วิทยากร เชียงกุล, อธิบายศัพท์การเมืองการปกครองสมัยใหม่, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เดือนตุลา จำกัด, 2543), หน้า 173.

และยังแสดงถึงความโน้มเอียงในการแสดงออกของบุคคลต่อบุคคลอื่น สถานที่ สภาพแวดล้อมไม่ว่าจะเป็นไปในทางบวกหรือทางลบ”⁵

จากความหมายของคำว่าความคิดเห็นสามารถสรุปได้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางด้านความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งอื่นใด โดยไม่จำเป็นจะต้องเหมือนกันโดยขึ้นอยู่กับความรู้ ประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อม ความคิดเห็นของบุคคลจะเกี่ยวข้องกับคุณสมบัติประจำตัวของแต่ละบุคคลอีกด้วยและยังรวมถึงการประเมินค่าที่เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือประเด็นใดประเด็นหนึ่ง ซึ่งอาจจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้และความคิดเห็นนี้อาจจะเปลี่ยนแปลงได้ตามเวลา

2.1.2 องค์ประกอบของความคิดเห็น

นพมาศ ชีรเวทิน ได้จำแนกองค์ประกอบของทัศนคติและความคิดเห็นไว้ว่า มีองค์ประกอบพื้นฐาน 3 ประการ คือ

1) ความรู้ความเข้าใจ (Cognitive) คือ การเรียนรู้จากประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น และกาย ตาและหูเป็นส่วนประกอบทางร่างกายที่ทำให้เกิดทัศนคติมากที่สุดจากการ ได้ยิน ได้แล้วสร้างสมเป็นเรื่องราวต่าง ๆ เข้าสู่สมอง โดยสมองเป็นส่วนกำหนดความคิดแยกแยะเหตุผลออกมาเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นทั้งทางบวกและทางลบ

2) ความรู้สึก (Affective) เป็นความรู้สึกที่แสดงออกมเองเพื่อบ่งบอกถึงความรัก ความโกรธ หรือความเกลียดชังต่าง ๆ

3) พฤติกรรม (Behavior) เป็นการแสดงออกต่าง ๆ ที่สามารถสังเกตได้จากองค์ประกอบพื้นฐานเหล่านี้ จนก่อให้เกิดการจัดรูปแบบต่าง ๆ เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ของบุคคล การติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างบุคคล การเลียนแบบในสังคมและการปรับตัวให้เข้ากับสังคมโดยมีผลเกี่ยวเนื่องถึงการงูใจ การเรียนรู้และการรับรู้ เป็นจิตวิทยาทางสังคม⁶

2.1.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

จำเรียง ภาวิจิตร ได้กล่าวว่า “สาธารณมติหรือมติมหาชน หมายถึง ทัศนคติ ความรู้สึกและความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มต่าง ๆ เฉพาะกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับประเด็นความสนใจหรือปัญหาประเด็นใดประเด็นหนึ่งชั่วระยะเวลาหนึ่ง สาธารณมติประเด็นใด ๆ ก็ตามไม่ได้หมายความว่า จะต้องเป็นมติหรือความคิดเห็นของประชาชนทั้งหมดในประเทศ แต่เป็นความ

⁵Kolasa, B.J., *Introduction to behavior Science for business*, (New York : Grove Press, 1969), p.386.

⁶นพมาศ ชีรเวทิน, *จิตวิทยาสังคมกับชีวิต*, อ่างแล้ว, หน้า 20-23.

คิดเห็นของประชาชนส่วนใหญ่ซึ่งเป็นผลมาจากสิ่งที่ยังตกลงกันไม่ได้ จำเป็นต้องมีการถกเถียงหาเหตุผลมาอภิปรายกันให้เห็นทั้งข้อดีและข้อเสียในที่สุดเกิดการตัดสินใจร่วมกันเป็นมติออกมาคุณภาพของมติมหาชน หรือสาธารณมติขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการดังนี้

- 1) การอภิปรายของสาธารณชนซึ่งต้องมีความกระตือรือร้น มีประสิทธิภาพ และสามารถเปลี่ยนมติไปในทิศทางหนึ่งทิศทางใดได้
- 2) มีข่าวสารและข้อมูลที่เพียงพอ
- 3) มีเสรีภาพในการคิดและการแสดงออก
- 4) คุณภาพของภาวะความเป็นผู้นำต้องดีเพราะความคิดเห็นของผู้นำและผู้เชี่ยวชาญจะมีอิทธิพลต่อสาธารณมติ
- 5) กลุ่มกดดันจะแสวงหาผลประโยชน์หรือข้อได้เปรียบจากความสนับสนุนของผู้มีอำนาจในสังคม

นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงกลุ่มอิทธิพลต่อสาธารณมติ ขึ้นอยู่กับปัจจัย เช่น

- 1) ภูมิหลังทางสังคม (Social Background) กลุ่มคนที่มีภูมิหลังแตกต่างกันโดยทั่ว ๆ ไปย่อมมีความคิดเห็นแตกต่างกันไปด้วย เช่น ความคิดเห็นระหว่างผู้สูงอายุกับผู้เยาว์ ระหว่างชาวชนบทกับชาวเมือง และระหว่างผู้มีรายได้ต่ำกับผู้มีรายได้สูง
- 2) กลุ่มอ้างอิง (Reference Group) โดยปกติจะคบหาสมาคมกันหรือกระทำสิ่งใดให้แก่ผู้ใดนั้น ความคิดที่มักจะทำนึ่งถึงก็คือมีอะไรร่วมกันได้หรืออ้างอิงกันได้ เช่น มีอาชีพแบบเดียวกันเป็นสมาชิกสมาคมศิษย์เก่าโรงเรียนเดียวกัน แต่ละคนย่อมกำหนดหรือระบุกลุ่มที่ตนเองเป็นสมาชิกหรือเป็นกลุ่มที่ตนเองมีความรู้สึกว่าตนเองอยู่ในกลุ่มและมีส่วนร่วม ในกิจกรรมต่าง ๆ กลุ่มดังกล่าวมีอิทธิพลต่อสาธารณมติ
- 3) กลุ่มกระตือรือร้น แยกกลุ่มเฉื่อยชา (Active and Passive Groups) ผู้ที่สนใจและมีความเกี่ยวข้องกับประเด็นใดประเด็นหนึ่งย่อมมีความกระตือรือร้นเป็นพิเศษและก่อให้เกิดเป็นกลุ่มผลประโยชน์ใดในที่สุด และสามารถมีอิทธิพลต่อสาธารณมติโดยเฉพาะการจูงใจให้คนเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยในประเด็นต่าง ๆ ได้ ซึ่งตรงกันข้ามกับกลุ่มเฉื่อยชาที่ไม่มีบทบาทอะไรนักต่อสาธารณมติ

ก้ำจัด สุขเจริญ, “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานนิคมอุตสาหกรรม สหรัตนนคร อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”, สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา), 2544, 125 หน้า.

โสภา ชูพิกุลชัย ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลทำให้ความคิดเห็นของบุคคลแตกต่างกัน เกิดจากประสบการณ์ การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น การเลียนแบบและองค์ประกอบทางสถาบันของสังคมดังนี้

1) ประสบการณ์ บุคคลจะมีความคิดเห็นที่ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ ในลักษณะใด หากบุคคลนั้นมีประสบการณ์ที่ดีก็ทำให้ความคิดเห็นที่ดี และหากบุคคลนั้นที่ประสบการณ์ที่ไม่ดีก็จะทำให้มีความคิดเห็นที่ไม่ดีเช่นกัน

2) การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ความคิดเห็นของคนบางคนอาจเกิดจากความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับคนอื่น โดยได้รับข้อมูลเรื่องราวต่าง ๆ จากผู้ที่สัมพันธ์ด้วย แล้วถ่ายทอดความคิดเห็นนั้นมาเป็นของตน เช่น ความสัมพันธ์ที่มีต่อพ่อ แม่ ครูอาจารย์ บุคคลนั้นก็จะได้รับการถ่ายทอดความคิดเห็นจากบุคคลที่ใกล้ชิดได้เป็นอย่างมาก

3) ตัวแบบ ความคิดเห็นของบุคคลบางอย่างเกิดจากการเลียนแบบพฤติกรรมอย่างที่ท่านชอบจากพ่อ แม่ ครู และบุคคลที่ใกล้ชิด นอกจากนี้อาจจะเลียนแบบจากภาพยนตร์และสื่อต่าง ๆ ที่ได้พบเห็น หากตัวแบบดังกล่าวมีความคิดเห็นที่มีต่อบุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ ผู้เลียนแบบก็รับเอาข้อมูลฝังเข้าไปในจิตใจและความคิดเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ เหมือนตัวแบบ

4) องค์ประกอบทางสถาบันทางสังคม สถาบันและสังคมต่าง ๆ เช่น โรงเรียน วัด โรงภาพยนตร์ และองค์กรต่าง ๆ เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลในการสร้างความคิดเห็นให้เกิดขึ้นกับบุคคลได้เป็นอย่างดีโดยที่บุคคลจะค่อย ๆ รับประสบการณ์จากชีวิตประจำวัน และสะสมมากขึ้นจนเป็นความคิดเห็นและมีพฤติกรรมที่ดีต่อไป⁸

สุชา จันทน์เอม กล่าวถึง ปัจจัยที่ทำให้เกิดความคิดเห็นซึ่งมีประเด็นที่สอดคล้องและแตกต่างจากการศึกษาของโสภา ชูพิกุลชัย ในบางประเด็นดังนี้

1) ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย เป็นปัจจัยตัวแรกที่ไม่ค่อยจะพูดถึงมากนัก โดยมีการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านพันธุกรรมจะมีผลต่อระดับความก้าวร้าวของบุคคล ซึ่งจะมีผลต่อการศึกษาเจตคติหรือความคิดเห็นของบุคคลนั้น ๆ ได้ ปัจจัยทางร่างกาย เช่น อายุ ความเจ็บป่วย และผลกระทบจากการใช้ยาเสพติดจะมีผลต่อความคิดเห็นและเจตคติของบุคคล เช่น คนที่มีความคิดเห็นอนุรักษ์นิยมมักจะเป็นที่มีอายุมาก

2) ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล คือ บุคคลได้รับความรู้สึกและความคิดต่าง ๆ จากประสบการณ์โดยตรง เป็นการกระทำหรือได้พบเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ โดยตนเองทำให้เกิด

⁸โสภา ชูพิกุลชัย, จิตวิทยาสังคมประยุกต์, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2521), หน้า 25.

เจตคติหรือความคิดเห็นจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับ เช่น เด็กทารกที่แม่ได้ป้อนน้ำส้วมคั้นให้รับประทาน เขามีความรู้สึกชอบเนื่องจากน้ำส้วมหวาน เย็น หอม ชื่นใจ ทำให้เขามีความรู้สึกดีต่อน้ำส้วมที่ได้รับประทานครั้งแรกเป็นประสบการณ์โดยตรงที่เขาได้รับมา

3. อิทธิพลจากครอบครัว เป็นปัจจัยที่บุคคลเมื่อเป็นเด็กจะได้รับอิทธิพลจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และครอบครัว ทั้งนี้เมื่อตอนเป็นเด็กเล็ก ๆ จะได้รับการอบรมสั่งสอนทั้งในด้านความคิด การตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกาย การให้รางวัลและการลงโทษ ซึ่งเด็กจะได้รับจากครอบครัวและจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับมา

4. เจตคติและความคิดเห็นของกลุ่ม เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นหรือเจตคติของแต่ละบุคคล เนื่องจากบุคคลจะต้องมีสังคมและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนในโรงเรียน กลุ่มอ้างอิงต่าง ๆ ซึ่งทำให้เกิดความคล้อยตามเป็นไปตามกลุ่มได้

5. สื่อมวลชน คือ สื่อต่าง ๆ ที่บุคคลได้รับ สื่อต่าง ๆ เหล่านี้ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ จะมีผลทำให้บุคคลมีความคิดเห็นมีความรู้สึกต่าง ๆ เป็นไปตามข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากสื่อ⁹

ปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคล ซึ่งทำให้บุคคลแต่ละคนแสดงความคิดเห็นที่อาจเหมือนกัน หรือแตกต่างกันออกไป ปัจจัยดังกล่าวสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

- 1) ปัจจัยทางพันธุกรรมและสรีระ ได้แก่ อายุ เพศ อวัยวะ ความครบถ้วนสมบูรณ์ของอวัยวะต่าง ๆ คุณภาพของสมอง
- 2) ระดับการศึกษา มีอิทธิพลต่อการแสดงออกซึ่งความคิดเห็น เนื่องจากการศึกษาทำให้บุคคลมีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ มากขึ้น ทำให้มีความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลตามมา
- 3) ความเชื่อ ค่านิยม และทัศนคติของบุคคลเรื่องต่าง ๆ ซึ่งอาจจะได้จากการเรียนรู้กลุ่มบุคคลในสังคม หรือจากการอบรมสั่งสอนของครอบครัว
- 4) ประสบการณ์ โดยเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่และความรับผิดชอบต่องาน ซึ่งส่งผลต่อความคิดเห็น

2. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่

⁹สุชา จันทน์เอม, จิตวิทยาสังคม, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2542), หน้า 9-13.

- 2.1) สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เป็นการได้รับข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นของบุคคล
- 2.2) กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้อง มีความคิดเห็นของบุคคล เพราะเมื่อบุคคล อยู่ในกลุ่มใดหรือสังคมใด ก็จะต้องยอมรับและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มหรือสังคมนั้น ซึ่งทำให้บุคคลนั้นมีความคิดเห็นไปตามกลุ่มหรือสังคมที่อยู่
- 2.3) ข้อเท็จจริงในเรื่องต่าง ๆ หรือสิ่งต่าง ๆ ที่บุคคลแต่ละคนได้รับ ทั้งนี้ เพราะข้อเท็จจริงที่แต่ละบุคคลได้รับแตกต่างกัน ก็จะมีผลต่อการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

2.1.4 วิธีการวัดความคิดเห็น

การวัดความคิดเห็นที่นิยมใช้และรู้จักกันอย่างแพร่หลายมี 4 วิธี คือ

- 1) วิธีของเทอร์สตัน (Thurston's Method) เป็นวิธีสร้างมาตราวัดออกเป็น ปริมาณแล้วเปรียบเทียบตำแหน่งหรือความคิดเห็นหรือทัศนคติไปในทางเดียวกันและเป็นเสมือนว่า เป็น Scale ที่มีช่วงห่างเท่ากัน (Equal Appearing Intervals)
- 2) วิธีกัตต์แมน (Guttman Scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติหรือความคิดเห็นในแนวทาง เดียวกันและสามารถจัดอันดับต่ำสุดหรือสูงสุดได้ และแสดงถึงการสะสมของข้อแสดง ความ คิดเห็น
- 3) วิธีจำแนกแบบ S - D (Semantic Differential Scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติหรือ ความคิด โดยอาศัยคู่คำคุณศัพท์ที่มีความหมายตรงข้าม (Bipolar Adjective) เช่น ดี-เลว ขยัน-ขี้เกียจ เป็นต้น
- 4) วิธีแบบลิเคอร์ท (Likert's Method) เป็นวิธีสร้างมาตราวัดความคิดเห็นที่นิยม แพร่หลายที่มีชื่อว่า มาตราวัดรวม ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นทางที่ชอบหรือไม่ชอบ โดยการสร้างข้อความขึ้นในลักษณะเป็นบวกและลบพอ ๆ กัน จำนวนไม่น้อยกว่า 20 ข้อความ แล้วกำหนดตอบซึ่งอาจมีคำตอบให้เลือก 3 คำตอบ 5 คำตอบ หรือ 7 คำตอบก็ได้ แต่ส่วนมาก ใช้ 5 คำตอบ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนการให้คะแนน ขึ้นอยู่กับใจความว่าจะเห็นด้วย (positive) หรือคัดค้าน (Negative)

ถึงแม้ว่าไม่สามารถวัดความคิดเห็นได้โดยตรง แต่เนื่องจากความคิดเห็นเป็นการ แสดงออกด้วยภาษาพูด ภาษาเขียน จึงสามารถวัดได้จากการแสดงออกโดยอาศัยเครื่องมือต่าง ๆ เช่น การตอบแบบสอบถาม การฉายภาพ การสัมภาษณ์ และการเล่าความรู้สึก สำหรับการวิจัย ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเอาวิธีของลิเคอร์ทมาใช้ในการวัดความคิดเห็นโดยสร้างแบบสอบถามประเภท มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มีความเหมาะสมมากที่สุด มีความเหมาะสมมาก มีความ เหมาะสมปานกลาง มีความเหมาะสมน้อย และมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

2.1.5 องค์ประกอบในการวัดระดับความคิดเห็น

สุชา จันทน์เอม ได้แบ่งองค์ประกอบที่ใช้วัดทัศนคติและความคิดเห็นออกเป็น 3 ส่วนคือ

- 1) องค์ประกอบทางด้านความรู้ความเข้าใจ คือ ความเชื่อหรือแนวความคิด หรือการรับรู้ต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งอาจจะเป็นไปได้ทั้งในทางที่ดีและในทางที่ไม่ดี
- 2) องค์ประกอบทางด้านท่าที ความรู้สึก คือ ความรู้สึกส่วนบุคคลที่เขามีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น โกรธ ตีใจ เสียใจ หมดหวัง
- 3) องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม คือ แนวโน้มที่จะกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อสิ่งของบุคคล หรือสถานการณ์ ถ้ามีสิ่งเร้าที่เหมาะสมก็จะเกิดการปฏิบัติหรือปฏิกิริยาอย่างใดอย่างหนึ่งตอบสนอง¹⁰

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

พยนต์ เข็มตำอาจ กล่าวว่า แนวความคิดในการปกครองท้องถิ่นเกิดจากทฤษฎีต่าง ๆ ดังนี้

2.2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับสังคมวิทยา

ปัจจัยทางสังคมวิทยามีอิทธิพลต่อการปกครองท้องถิ่น ในอันที่จะเสริมสร้างจิตสำนึกและความรู้สึกร่วมกันในการพัฒนาท้องถิ่นให้ดีขึ้น ซึ่งทฤษฎีเกี่ยวกับสังคมวิทยาจะอธิบายถึง การพัฒนาการของการปกครองท้องถิ่นในแต่ละท้องถิ่นด้วย โดยพยายามมุ่งเน้นว่า ความรู้สึกผูกพันในพื้นที่นั้นมาก่อนที่เกิดขึ้นมักจะมาจากบุคคลที่อยู่บนพื้นที่นั้น หรืออาจกล่าวได้ว่า แนวความคิดในการปกครองท้องถิ่นนั้น เพื่อที่จะสร้างความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์การบริหารท้องถิ่นให้มากที่สุด ดังนั้นแนวความคิดในการปกครองท้องถิ่นจึงได้รับอิทธิพลมาจากทฤษฎีเกี่ยวกับสังคมวิทยา

2.2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับเศรษฐกิจ

ปัจจัยทางเศรษฐกิจมีอิทธิพลต่อการปกครองท้องถิ่นในอันที่จะตอบสนองต่อการแก้ปัญหา และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น กล่าวคือ ประชาชนในแต่ละท้องถิ่นจะมีวิถีชีวิตที่แตกต่างกันไปตามลักษณะสภาพชุมชนนั้น ๆ เช่น สภาพท้องถิ่นที่เป็นชุมชนชนบท ประชาชนจะมีวิถีชีวิตค่อนข้างยากจน ขาดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ แต่ถ้าสภาพท้องถิ่นที่เป็นชุมชนเมือง วิถีชีวิตของประชาชนก็จะเป็นแบบชีวิตการทำงาน ดังนั้นปัจจัยทางเศรษฐกิจจึงเป็นตัวกำหนดบทบาทและหน้าที่ทางสังคมซึ่งมีผลทำให้ลักษณะประเภทของปัญหาและความต้องการ

¹⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 42-43.

ของประชาชนแตกต่างกันไป การปกครองท้องถิ่นจึงเป็นไปเพื่อตอบสนองต่อการแก้ปัญหาและความต้องการของประชาชนในด้านเศรษฐกิจ

2.2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับภูมิศาสตร์

ปัจจัยทางภูมิศาสตร์จะมีอิทธิพลต่อการจัดรูปแบบ และโครงสร้างการปกครองท้องถิ่น กล่าวคือ ในกรณีที่มีอาณาเขตกว้างขวางแต่มีความหนาแน่นของประชากรน้อย การจัดรูปแบบของการปกครองท้องถิ่นก็อาจเป็นไปอีกแบบหนึ่ง และในกรณีที่มีอาณาเขตกว้างขวาง มีความหนาแน่นของประชากรมาก ก็เป็นไปอีกแบบหนึ่ง โดยทั่วไปของสภาพทางภูมิศาสตร์จะแบ่งอาณาเขตของท้องถิ่นใน 3 ลักษณะ คือ เขตท้องถิ่นที่เป็นชุมชนชนบท เขตท้องถิ่นที่เป็นชุมชนเมือง และเขตท้องถิ่นกึ่งชุมชนเมือง และชนบท ซึ่งสภาพท้องถิ่นดังกล่าวจะเป็นตัวกำหนดรูปแบบและโครงสร้างของการบริหารการปกครองท้องถิ่น

2.2.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับกฎหมาย

การปกครองท้องถิ่นนั้น ถ้าพิจารณาถึงลักษณะที่สำคัญจะเห็นว่าการจัดรูปแบบการปกครองท้องถิ่นในฐานะเป็นนิติบุคคล จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายแยกจากส่วนกลางมีขอบเขตการปกครองท้องถิ่น มีลักษณะที่เป็นไปตามตัวบทกฎหมายที่กำหนดไว้

2.2.5 ทฤษฎีเกี่ยวกับการเมือง

การปกครองท้องถิ่นจะเกี่ยวกับการเมืองโดยตรง กล่าวคือ การบริหารการปกครองท้องถิ่นจะเกี่ยวกับการจัดสรรผลประโยชน์ และคุณค่าทางสังคมอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เน้นกระบวนการแสวงหาอำนาจในท้องถิ่น ซึ่งคณะผู้บริหารของหน่วยการปกครองท้องถิ่น จะได้รับเลือกตั้งมาจากประชาชนในท้องถิ่น คณะผู้บริหารดังกล่าวนี้จำเป็นต้องผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ซึ่งได้แก่ การเลือกตั้ง การมีกิจกรรมเกี่ยวกับพรรคการเมือง การจัดตั้ง และรวมกลุ่มเพื่อผลประโยชน์ การแสดงความคิดเห็นและการแสดงออกของประชาชน ดังนั้นการปกครองท้องถิ่น จึงเกี่ยวข้องกับแนวความคิดและกระบวนการทางการเมือง ซึ่งแนวความคิดดังกล่าวทำให้การปกครองท้องถิ่นเป็นพื้นฐานการพัฒนาการเมืองในระบอบประชาธิปไตยในระดับชาติต่อไป¹¹

ส่วนทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร เสน่ห์ จุ้ยโต กล่าวว่า “การปกครองท้องถิ่น ถือได้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับการบริหาร กล่าวคือ องค์การได้เกิดขึ้นตามกฎหมาย ซึ่งการบริหารองค์การดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยหลักการแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้การ

¹¹ พยงค์ เข็มคำอาจ, การปกครองท้องถิ่นไทย, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2542), หน้า 27.

บริหารงานการปกครองท้องถิ่นบรรลุดุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารและการเมืองนั้น ไม่สามารถแยกออกจากกันได้อย่างเด็ดขาด การเมืองและการบริหารเปรียบเสมือนคนละหน้าในเหรียญเดียวกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารเป็นเครื่องมือในการปกครองท้องถิ่นให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้¹²

จากทฤษฎีดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า ทฤษฎีการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีลักษณะสำคัญดังนี้
 ชเนศวร์ เจริญเมือง ได้สรุปออกเป็น 4 ประการ ดังนี้ “ประการที่หนึ่ง ว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างการปกครองท้องถิ่น กับระบอบประชาธิปไตย ประการที่สอง ที่มาของผู้นำองค์การปกครองท้องถิ่น ประการที่สาม บทบาทของการปกครองท้องถิ่นในระดับชุมชนและระดับของประเทศ และประการที่สี่ การปกครองท้องถิ่นในมิติเศรษฐศาสตร์เกี่ยวกับทางเลือกของผู้บริโภคและสินค้าในตลาด”¹³

กล่าวโดยสรุปจากการศึกษาทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นในสี่ประเด็นข้างต้น คือ ความสัมพันธ์ระหว่างการปกครองท้องถิ่นกับระบอบประชาธิปไตย ที่มาของผู้นำการปกครองท้องถิ่น บทบาทของการปกครองท้องถิ่นในระดับชุมชนและระดับประเทศ และการปกครองท้องถิ่นในมิติเศรษฐศาสตร์ ซึ่งมีประเด็นที่ศึกษา คือ การปกครองท้องถิ่นแบบประชาธิปไตยเป็นพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตยในระดับชาติ การปกครองท้องถิ่นแบบระบอบประชาธิปไตยจะก่อให้เกิดผลด้านบวกหลายด้านต่อการปกครองท้องถิ่นแบบประชาธิปไตยทั้งในระดับชุมชนและระดับประเทศ และในเชิงเศรษฐศาสตร์ การปกครองท้องถิ่นแบบประชาธิปไตยจะช่วยให้ประชาชนในท้องถิ่นมีโอกาสในการเลือกใช้สินค้าและบริการของท้องถิ่นมากขึ้น เพราะสามารถเปรียบเทียบสินค้าและบริการของเขตการปกครองท้องถิ่นในหลาย ๆ ท้องที่ และโครงสร้างการปกครองท้องถิ่นจะสร้างมาตรการให้เป็นประโยชน์ต่อประชาชนในท้องที่ได้มากกว่า

2.2.6 ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่นไทยได้มีวิวัฒนาการมาเป็นเวลานานจนเกือบศตวรรษแต่ก็ยังไม่ได้ฝังรากลึกกลงไปในระดับพื้นฐาน คือ ตำบล หมู่บ้านของประเทศ แม้ว่าจะมีความเพียรพยายาม ก็

¹² โสหน้ ฐัฐโต, ชุดวิชาการบริหารการปกครองท้องถิ่น หน่วยที่ 1-7, (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2535), หน้า 46-47.(อัคราณา)

¹³ ชเนศวร์ เจริญเมือง, 100 ปี การปกครองท้องถิ่นไทย พ.ศ. 2440-2540, (กรุงเทพมหานคร : โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2547), หน้า 37-49.

ไม่ประสบผลสำเร็จและควรที่จะศึกษาว่าจะพัฒนาหน่วยการปกครองท้องถิ่นได้ไปในทิศทางใด จากภายใต้สภาวะการณ์ในปัจจุบันที่การปกครองท้องถิ่นไทยเป็นอยู่ นับว่าเป็นรูปแบบและโครงสร้างที่ค่อนข้างสมบูรณ์พอสมควร และความสามารถดำเนินการได้อย่างสอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง จากความพยายามในการปรับปรุงพัฒนาปกครองท้องถิ่นไทยส่วนใหญ่จะเป็นผลจากพลังผลักดันของทางราชการแทนที่จะเป็นการเรียกร้องจากประชาชน ซึ่งสภาวะการณ์ที่ปรากฏนั้นไม่สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย จึงมีความจำเป็นที่ฝ่ายข้าราชการที่ปฏิบัติงานในส่วนภูมิภาคจะต้องมีบทบาทที่สอดคล้องและเอื้ออำนวยในการปรับปรุงระเบียบวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่น “เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มในท้องถิ่น เสริมสร้างระบบเศรษฐกิจในท้องถิ่นให้สามารถพึ่งตนเองได้ ปรับปรุงระบบการจัดเก็บรายได้ ค่าธรรมเนียมเพื่อให้หน่วยงานการปกครองไทยสามารถดำเนินโครงการต่าง ๆ และบริหารงานภายในของตนได้ ซึ่งจะทำให้การปกครองท้องถิ่นได้รับความสนใจจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องและเมื่อถึงจุดที่การปกครองท้องถิ่นมีความพร้อมที่จะเป็นหน่วยงานปกครองที่สมบูรณ์แบบและเป็นพื้นฐานของการพัฒนาประชาธิปไตยที่แท้จริงแล้ว ก็จะมีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนารเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในระดับประเทศด้วย”¹⁴

การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การที่รัฐบาลกลางให้อำนาจหรือการกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ประชาชนท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกันหรือทั้งหมดหรือบางส่วนในการบริหารท้องถิ่น ตามหลักที่ว่า “ถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลของท้องถิ่นก็ย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชน ดังนั้น การบริหารการปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีองค์กรของตนเอง อันเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลางโดยให้องค์กรอันมิได้เป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลกลางมีอำนาจในการตัดสินใจและบริหารงานภายในท้องถิ่นในเขตอำนาจของตน”¹⁵

อุทัย หิรัญโต ได้ให้ความหมายของคำว่า การปกครองท้องถิ่น คือ “การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครอง จะเน้นการเป็นกันเองเพื่อบำบัดความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นของตน การบริหารงานท้องถิ่นมีการจัดองค์การ มีเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมดหรือบางส่วน ทั้งนี้ความเป็นอิสระในการบริหารงาน

¹⁴ ชูวงศ์ ฉายาบุตร, การปกครองท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท พินเนส พรินติ้ง เซ็นเตอร์จำกัด, 2539), หน้า 365.

¹⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 23-24.

แต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสมจะปราศจากความควบคุมของรัฐบาลไม่ได้ เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นเรื่องที่รัฐทำให้เกิดขึ้น”¹⁶

ฮอลโลเวย์ ได้ให้ความหมายของคำว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง “องค์การที่มีอาณาเขตแน่นอน มีประชากรตามหลักที่กำหนดไว้ มีอำนาจการปกครองของตนเอง มีการบริหารการคลังของตนเองและมีสภาพท้องถิ่นที่สมาชิกได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน”¹⁷

วิญญู อังคนารัตน์ ได้ให้ความหมายของคำว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง “การปกครองในรูปลักษณะกระจายอำนาจการปกครองบางอย่าง ซึ่งรัฐได้มอบหมายให้ท้องถิ่นทำกันเอง เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสปกครอง

ประสิทธิภาพประสิทธิผลตรงกับความต้องการของประชาชน โดยเหตุผลที่ว่าประชาชนในท้องถิ่นย่อมจะทราบความต้องการของท้องถิ่นนั้น ๆ ได้ดีกว่าบุคคลอื่น และย่อมมีความผูกพันต่อท้องถิ่นนั้น ๆ ยิ่งกว่าผู้อื่น โดยมีเจ้าหน้าที่ซึ่งราษฎรในท้องถิ่นได้เลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมดหรือแต่บางส่วนมาบริหารราชการในท้องถิ่นนั้น โดยมีงบประมาณของตนเองและมีอิสระในการบริหารงานพอสมควร”¹⁸

1) สถาบันดำรงราชานุภาพ ได้ให้ความหมายของคำว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง “การปกครองตนเองของท้องถิ่น (Local self Government) กล่าวคือ เป็นการบริหารกิจการสาธารณะในแต่ละท้องถิ่น โดยมีองค์การซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนของราษฎรในท้องถิ่นนั้นเป็นผู้รับผิดชอบอย่างมีอิสระภายใต้การควบคุมของรัฐบาลกลาง”¹⁹

2) หน่วยงานของปกครองท้องถิ่นมีอำนาจอิสระ(Autonomy) ในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม หมายความว่า อำนาจของหน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีขอบเขตพอสมควร เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริง หากมีอำนาจมากเกินไป ไม่มีขอบเขตหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นก็จะกลายเป็นสภาพเป็นรัฐอธิปไตยเสียเอง

¹⁶อุทัย หิรัญโต, การปกครองท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2523), หน้า 12.

¹⁷ชูวงศ์ ฉายาบุตร, การปกครองท้องถิ่นไทย, อ่างแก้ว, หน้า 24.

¹⁸ประหยัด หงส์ทองคำ, การปกครองท้องถิ่นไทย, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2523), หน้า 9.

¹⁹สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, การศึกษารูปแบบการพัฒนาโครงการสุพรรณบุรี : พื้นฐานของการปกครองท้องถิ่นไทย, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง, 2529), หน้า 13.

ซึ่งเป็นผลต่อความมั่นคงของรัฐบาล อำนาจของท้องถิ่นมีขอบเขตที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะ ความเจริญและความสามารถของประชาชนในท้องถิ่นเป็นสำคัญ รวมทั้งนโยบายของรัฐบาลในการพิจารณาการกระจายอำนาจให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นระดับใดจึงจะเหมาะสม

3) หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีสิทธิสภาพตามกฎหมาย (Legal Rights) ที่จะดำเนินการปกครองตนเอง สิทธิตามกฎหมายแบ่งได้ 2 ประเภท คือ

(3.1) หน่วยการปกครองท้องถิ่นมีสิทธิที่จะตรากฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ขององค์กรท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการบริหารตามหน้าที่และเพื่อใช้บังคับประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ เช่น เทศบัญญัติ ข้อบังคับสุขาภิบาล

(3.2) สิทธิที่เป็นหลักในการดำเนินการบริหารท้องถิ่น คือ อำนาจในการกำหนดงบประมาณ เพื่อบริหารกิจการตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ

4) มีองค์กรที่จำเป็นในการบริหารและการปกครององค์กรที่จำเป็นของท้องถิ่น จัดแบ่งเป็นสองฝ่าย คือ องค์กรฝ่ายบริหารและองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ

5) ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น จากแนวความคิดที่ว่า ประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้นที่จะรู้ปัญหาและวิธีการแก้ไขของตนเองอย่างแท้จริง หน่วยการปกครองท้องถิ่นจำเป็นต้องเป็นคนที่อยู่ในท้องถิ่นมาบริหารงานเพื่อให้สมเจตนารมณ์และความต้องการของชุมชนและอยู่ภายใต้การควบคุมของประชาชนในท้องถิ่น นอกจากนั้นยังเป็นการฝึกให้ประชาชนท้องถิ่นเข้าใจในระบบและกลไกของประชาธิปไตยอย่างแท้จริงอีกด้วย

2.2.7 องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น

อุทัย หิรัญโต กล่าวว่า ระบบปกครองท้องถิ่นจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 ประการดังต่อไปนี้

1) สถานะตามกฎหมาย (Legal Status) หมายความว่า หากประเด็นใดกำหนดเรื่องการปกครองท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศ การปกครองท้องถิ่นในประเทศนั้นจะมีความเข้มแข็งกว่าการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งกฎหมายอื่น เพราะข้อความที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการแสดงให้เห็นว่า ประเทศนั้นมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

2) พื้นที่และระดับ (Area and Level) ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีหลายประการ เช่น ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เชื้อชาติ และความสำนึกในการปกครองตนเองของประชาชนจึงได้มีกฎเกณฑ์ที่จะกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นออกเป็น 2 ระดับ คือหน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กและขนาดใหญ่

3) การกระจายอำนาจและหน้าที่ การกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ที่มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองและการปกครองของรัฐบาลเป็นสำคัญ

4) องค์การนิติบุคคล จัดตั้งขึ้นโดยผลแห่งกฎหมายแยกจากรัฐบาลกลางหรือรัฐบาลแห่งชาติ มีขอบเขตการปกครองที่แน่นอน มีอำนาจในการกำหนดนโยบายออกกฎหมายข้อบังคับควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายนั้น ๆ

5) การเลือกตั้ง สมาชิกสภาองค์การหรือคณะผู้บริหารจะต้องได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่น ๆ ทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อแสดงถึงการเข้าร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชนโดยเลือกผู้บริหารท้องถิ่นตนเอง

6) อิสระในการปกครองท้องถิ่น สามารถใช้ดุลพินิจของตนเองในการปฏิบัติกิจการภายในขอบเขตของกฎหมายโดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลาง และไม่อยู่สายการบังคับบัญชาของหน่วยงานทางราชการ

7) งบประมาณของตนเอง มีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ การเก็บภาษีตามขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจในการจัดเก็บ เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทำนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

8) การควบคุมดูแลของรัฐ เมื่อได้รับการจัดตั้งขึ้นแล้วยังคงอยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐเพื่อประโยชน์และความมั่นคงของรัฐและประชาชนโดยส่วนรวม โดยมีการอิสระในการดำเนินงานของหน่วยงานท้องถิ่น ทั้งนี้มิได้หมายความว่ามิอิสระเต็มที่ทีเดียว คงหมายถึง เฉพาะอิสระในการดำเนินการเท่านั้น เพราะมีฉะนั้นแล้วท้องถิ่นจะกลายเป็นรัฐอธิปไตย รัฐจึงต้องสงวนอำนาจในการควบคุมดูแลอยู่²⁰

สำนักนายกรัฐมนตรี คำสั่ง เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงระบบการบริหารการปกครองท้องถิ่น ดังนี้

- 1) เป็นองค์การที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และทบวงการเมือง
- 2) มีสภาและผู้บริหารระดับท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งตามหลักการที่บัญญัติไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ
- 3) มีอิสระในการปกครองตนเอง
- 4) มีเขตการปกครองที่ชัดเจนและเหมาะสม
- 5) มีงบประมาณรายได้เป็นของตนเองอย่างเพียงพอ
- 6) มีบุคลากรปฏิบัติงานของตนเอง

²⁰ อุทัย หิรัญโต, การปกครองท้องถิ่นไทย, อ่างแล้ว, หน้า 22.

- 7) มีอำนาจหน้าที่ที่เหมาะสมต่อการให้บริการ
- 8) มีอำนาจออกข้อบังคับกฎหมายของท้องถิ่น ภายใต้ขอบเขตของกฎหมายแม่บท
- 9) มีความสัมพันธ์กับส่วนกลางในฐานะเป็นหน่วยงานระดับรองรัฐ²¹

จากองค์ประกอบ ดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น จะต้องมียุทธศาสตร์ ดังนี้

- 1) มีการกระจายอำนาจการจัดการทรัพยากรไปถึงระดับท้องถิ่น โดยส่วนกลางกำหนด ยุทธศาสตร์การพัฒนา นโยบายและแผนอย่างกว้าง ๆ โดยมีศูนย์ข้อมูลข่าวสารที่เพียงพอต่อการตัดสินใจนโยบายระดับชาติ มีการดำเนินกลยุทธ์ เพื่อให้สามารถแข่งขันในระดับชาติได้ หน่วยงานท้องถิ่นจะกำหนดนโยบายแผนดำเนินนโยบาย และปฏิบัติการตามแผนที่กำหนดไว้ใน การจัดการทรัพยากรในท้องถิ่น เป็นการให้สิทธิพลชนในการตัดสินใจเลือกทางเลือกในการ พัฒนาคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ของตนเอง ซึ่งการกระจายอำนาจดังกล่าวไม่น่าขัดแย้งต่อความ เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในอนาคต
- 2) การกำหนดนโยบาย โครงสร้างองค์การและการจัดการและระเบียบข้อบังคับมี ลักษณะแตกต่างกันตามท้องถิ่นไม่รวมเป็นแบบเดียวกัน เนื่องจากลักษณะท้องถิ่นและชุมชนมี ปัญหาและความต้องการแตกต่างกัน นโยบาย โครงสร้างองค์การและการจัดการ รวมทั้งระเบียบ ข้อบังคับควรแตกต่างกันด้วย
- 3) การเปลี่ยนแปลงวิธีดำเนินงานและระบบบริหารสาธารณะ จากการปฏิบัติงานเอง มาเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ กำกับดูแลติดตามและประเมินผล
- 4) โครงสร้างองค์การบริหารมีขนาดเล็กและยืดหยุ่นคล่องตัว เนื่องจากการ เปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อมเป็นไปอย่างรวดเร็ว โครงสร้างองค์การบริหารและการจัดการ จำเป็นต้องมีการปรับตัวตลอดเวลา ลักษณะการบริหารงานสาธารณะในอนาคต จำเป็นต้อง ทบทวนและกำหนดพันธกิจ บทบาท หน้าที่ของรัฐใหม่ ระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วน ท้องถิ่น ให้มีความสอดคล้องและชัดเจน

2.2.8 วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น

ประธาน คณะรัฐมนตรี กล่าวว่า การปกครองท้องถิ่นที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นจะมี ประโยชน์ดังนี้

²¹ สำนักนายกรัฐมนตรี, คำสั่ง เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงระบบการบริหารการ ปกครองท้องถิ่น, ที่ 262/2535, ลงวันที่ 11 ธันวาคม 2535, 2535.

1) ช่วยแบ่งเบาภาระรัฐบาล การที่รัฐบาลทำหน้าที่บริหารประเทศจำเป็นต้องอาศัยงบประมาณเป็นหลัก หากมีงบประมาณจำกัดทำให้ไม่เพียงพอกับภารกิจที่จะต้องดำเนินการปฏิบัติให้กับชุมชนต่าง ๆ แต่เมื่อกำหนดหน่วยการปกครองท้องถิ่นขึ้นจะทำให้ท้องถิ่นมีรายได้ มีงบประมาณที่เพียงพอจะดำเนินการสร้างสรรค์ความเจริญให้กับท้องถิ่นได้

2) เพื่อเป็นการสนองความต้องการของคนในท้องถิ่น การปกครองของประเทศไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่มีอาณาเขตกว้างใหญ่ไพศาล เช่น สหรัฐอเมริกา มีการแบ่งเป็นมลรัฐต่าง ๆ เท่ากับเป็นการกระจายอำนาจให้มลรัฐปกครองให้สอดคล้องกับความต้องการของตน และภายในมลรัฐมีหน่วยปกครองที่จะสนองตอบความต้องการ หรือสัมผัสกับประชาชนมากที่สุดก็คือหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้ง ถือได้ว่าการปกครองท้องถิ่นเป็นหน่วยการปกครองเพื่อตอบสนองความต้องการ และทำให้ประชาชนมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง

3) เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น เพราะแต่ละท้องถิ่นมีโอกาสกำหนดนโยบายและความคุ่มให้เป็นไปตามนโยบายที่ท้องถิ่นต้องการสนองตอบต่อความต้องการของคนในท้องถิ่นและจะได้มาซึ่งความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น เท่ากับว่าการปกครองท้องถิ่นเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

4) เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา เพราะจะทำให้เกิดการเรียนรู้และมีความเข้าใจในระบบการเมือง รู้ถึงการเข้ามามีบทบาทหรือส่วนร่วมทางการเมือง เนื่องจากระบบการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีการเลือกตั้ง มีระบบพรรคการเมืองระดับท้องถิ่น มีการต่อสู้และการแข่งขันทางการเมืองตามกติกาที่กำหนด กระบวนการทั้งหมดจะทำให้ประชาชนเข้าใจระบบการปกครองของตน เข้าใจหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติเข้าใจหน้าที่ฝ่ายบริหารเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร เข้าใจคุณค่าของการควบคุมโดยประชาชน ซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาทางการเมือง”²²

ประหยัด หงส์ทองคำ กล่าวว่า การปกครองท้องถิ่นมีเป้าหมาย ดังนี้

1) เพื่อให้องค์การปกครองท้องถิ่น เป็นสถาบันที่ให้การศึกษาด้านการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน การปกครองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองหรือมีส่วนเข้ามาดำเนินการของท้องถิ่นด้วยตนเองอย่างกว้างขวาง ทำให้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ถึงกระบวนการปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย

²²ประทาน คงฤทธิศึกษากร, การปกครองท้องถิ่นไทย, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์, 2526), หน้า 9-10.

2) เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเอง หลักการนี้ถือได้ว่าเป็นหัวใจที่สำคัญประการหนึ่งของระบอบประชาธิปไตย คือ การปกครองตนเองไม่ใช่เป็นการปกครองที่เกิดจากคำสั่งบังคับบัญชาจากเบื้องบน การให้สิทธิปกครองตนเองแก่ประชาชนนอกจากจะทำให้ประชาชนสำนึกในความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่นแล้ว ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ถึงอุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ ในการทำงานและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ความสำเร็จที่เกิดขึ้นย่อมสร้างความภูมิใจให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกผูกพัน เป็นเจ้าของหวงแหนใครที่ละทิ้งหรือสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่นของตนอย่างเสียดาย

3) เพื่อให้องค์การปกครองท้องถิ่นสนองต่อความต้องการของท้องถิ่นอย่างตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ องค์กรใดก็ตามที่ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน เช่น ลักษณะทางภูมิศาสตร์ อาชีพประชาชน ทรัพยากรธรรมชาติ ดังนั้น ความต้องการและปัญหาของท้องถิ่นก็ย่อมแตกต่างกันออกไป การให้บริการหรือการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นอย่างไร ประชาชนที่อยู่ใกล้เหตุการณ์ย่อมรู้และเข้าใจปัญหา เมื่อประชุมปรึกษาหารือกันก็สามารถตัดสินใจได้เร็วกว่า และดำเนินการได้ทันที เพราะไม่จำเป็นต้องรอคำสั่งค่านุมัติจากเบื้องบน

4) เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เป็นสถาบันที่ให้การศึกษาด้านการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน การปกครองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ไม่ว่าจะโดยการสมัครรับเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นเลือกเข้าไปทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร หรือนิติบัญญัติ การปฏิบัติหน้าที่ที่แตกต่างกันนี้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ถึงกระบวนการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระดับชาติเป็นอย่างดี²³

โกวิท พวงงาม กล่าวว่า การปกครองท้องถิ่นมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1) เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ทั้งทางด้านการเงิน ด้วบุคคล ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ
- 2) เพื่อสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง
- 3) เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษารปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน²⁴

²³ประหยัด หงส์ทองคำ, การปกครองท้องถิ่นไทย, อ่างแล้ว, หน้า 13-17.

²⁴โกวิท พวงงาม, การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมติใหม่ในอนาคต, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท บพิตรการพิมพ์ จำกัด, 2542), หน้า 8-9.

จากวัตถุประสงค์ที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าวัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่นเป็นการกระจายภารกิจที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของประชาชนในท้องถิ่นดูแลและจัดการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง เพื่อสะดวกรวดเร็วในการแก้ปัญหา ส่วนภารกิจสำคัญ เช่น นโยบายระหว่างประเทศ การทหาร ยังเป็นหน้าที่ของรัฐบาลกลาง ดังนั้น การมอบหมายอำนาจและหน้าที่ให้องค์กรท้องถิ่น คือ เป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลได้

2.2.9 ประโยชน์ของการปกครองท้องถิ่น

พจนต์ เอี่ยมสำอาง กล่าวว่า การปกครองท้องถิ่นทำให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

- 1) ทำให้สามารถสนองความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นได้ดีขึ้นเพราะการปกครองท้องถิ่นมีผู้บริหารที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั่นเอง ย่อมทราบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ดี
- 2) ทำให้การดำเนินงานเป็นไปโดยสะดวกและรวดเร็ว เพราะการปกครองท้องถิ่นย่อมมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ได้ตามดุลพินิจของตน โดยไม่ต้องขอคำแนะนำและปรึกษาจากส่วนกลางก่อน
- 3) ทำให้เป็นการแบ่งเบาภาระของส่วนกลาง โดยการมอบกิจการบางอย่างให้ท้องถิ่นไปจัดทำเอง ทำให้ส่วนกลางมีเวลาที่จะทำกิจการใหญ่ ๆ อันเกี่ยวกับประโยชน์ส่วนร่วมของประเทศได้มากขึ้น
- 4) ทำให้เกิดความรับผิดชอบในกิจการของท้องถิ่น การเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่น จะทำให้ผู้ได้รับเลือกตั้งสนใจในกิจการท้องถิ่นและได้ฝึกฝนใช้ความรู้ความสามารถของตนในการปกครองท้องถิ่นได้ดียิ่งขึ้น²⁵

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

การกระจายอำนาจ (Decentralization) เป็นหลักการอย่างหนึ่งของการจัดระเบียบการปกครองประเทศ โดยมีหลักการสำคัญ คือ เป็นการโอนอำนาจการปกครองจากส่วนกลางไปให้ประชาชนในท้องถิ่นดำเนินการเอง โดยมีหลักการสำคัญ คือ เป็นการโอนอำนาจการปกครองจากส่วนกลางไปให้ประชาชนในท้องถิ่นดำเนินการเองโดยอิสระพอสมควร ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย การกระจายอำนาจทำให้เกิดการจัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น การจัดการบริหารแบบเทศบาล ถือได้ว่าเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งตามแนวความคิดของหลักการกระจายอำนาจการปกครอง หลักการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นเป็นวิธีการที่รัฐมอบ

²⁵ พจนต์ เอี่ยมสำอาง, การปกครองท้องถิ่นไทย, อ่างแล้ว, หน้า 27.

อำนาจปกครองหน่วยย่อยที่ไม่ใช่เป็นส่วนหนึ่งของหน่วยการบริหารราชการส่วนกลางให้ไปจัดทำบริหารสาธารณะบางอย่างโดยอิสระ แต่ภารกิจหลักของประเทศยังอยู่ในความควบคุมหรือดูแลของส่วนกลาง

2.3.1 ความหมายของการกระจายอำนาจ

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมาย ความสำคัญ หรือคำจำกัดความไว้ได้ดังนี้

โกวิทย์ พวงงาม กล่าวว่า การกระจายอำนาจ (Decentralization) คือ “การโอนกิจการบริการสาธารณะบางเรื่องจากรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ของประเทศหรือหน่วยงานบางหน่วยงานรับผิดชอบจัดทำอย่างเป็นอิสระจากองค์กรปกครองส่วนกลาง ดังนั้นเห็นว่าการกระจายอำนาจมี 2 รูปแบบ คือ

1) การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น หรือการกระจายอำนาจตามอาณาเขต หมายถึง การมอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดทำกิจกรรมหรือบริการสาธารณะบางเรื่องภายในเขตของแต่ละท้องถิ่น และท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเองพอสมควร

2) การกระจายอำนาจตามบริการ หรือการกระจายอำนาจทางเทคนิค หมายถึง การโอนกิจการบริการสาธารณะบางกิจการจากรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนกลางไปให้หน่วยงานบางหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดทำแยกต่างหากและอย่างเป็นอิสระ โดยปกติแล้วจะเป็นกิจการซึ่งการจัดทำต้องอาศัยความรู้ความชำนาญทางเทคโนโลยีแขนงใดแขนงหนึ่งเป็นพิเศษ เช่น การสื่อสารวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ การผลิตกระแสไฟฟ้า”²⁶

สมคิด เลิศไพฑูรย์ กล่าวว่า “หลักการกระจายอำนาจเป็นวิธีการที่รัฐมอบอำนาจการปกครองบางส่วนให้องค์กรอื่นนอกจากองค์การราชการบริหารส่วนกลางจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างโดยมีความเป็นอิสระตามสมควร ไม่ต้องขึ้นอยู่กับบัญชาของราชการบริหารส่วนกลางเพียงแต่ขึ้นอยู่กับความควบคุมเท่านั้น”²⁷

²⁶โกวิทย์ พวงงาม, การปกครองท้องถิ่นไทย, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด, 2548), หน้า 36-39.

²⁷สมคิด เลิศไพฑูรย์, กฎหมายการปกครองท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรี และราชกิจจานุเบกษา, 2547), หน้า 17-19.

ลิจิต ซีรเวคิน กล่าวว่า “การกระจายอำนาจ คือ การมอบอำนาจการปกครองให้คนในท้องถิ่น โดยมีอิสระในการปกครองตนเอง การบริหารงานท้องถิ่น มีงบประมาณของตนเอง มีเจ้าหน้าที่ของตนเองและมีฐานะเป็นนิติบุคคล”²⁸

ธเนศวร์ เจริญเมือง กล่าวว่า “การกระจายอำนาจหรือ ระบบการบริหารประเทศที่เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นต่าง ๆ มีอำนาจในการจัดการดูแลกิจการหลาย ๆ ด้านของตนเอง ไม่ใช่ปล่อยให้รัฐบาลกลางรวมศูนย์อำนาจในการจัดกิจการแทบทุกอย่างของท้องถิ่น สำหรับกิจการที่ท้องถิ่นมีสิทธิจัดการดูแลมักได้แก่ ระบบสาธารณสุขปโภค การศึกษา และศิลปวัฒนธรรม การดูแลชีวิตทรัพย์สิน และการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ส่วนกิจการใหญ่ ๆ 2 อย่างที่รัฐบาลกลางควบคุมไว้เด็ดขาด คือ การทหาร และการต่างประเทศ”²⁹

กมล สุดประเสริฐ ได้ให้นิยามของการกระจายอำนาจ หมายถึง “กระบวนการที่ระดับต่างของวงราชการได้รับมอบอำนาจจากหน่วยเหนือให้ตัดสินใจในเรื่องการใช้ทรัพยากรขององค์กรได้เอง”³⁰

จรัส สุวรรณมาลา อธิบายว่า Decentralization ในความหมายดั้งเดิมนั้น มิได้เน้นเรื่องอำนาจแต่อย่างใด หากเป็นเรื่องของสถานะศูนย์กลาง สถานะการกระจายเป็นสำคัญ หากมีเรื่องอำนาจเข้ามาเกี่ยวข้องก็จะหมายถึง อำนาจการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรม ซึ่งโดยธรรมชาติแล้วในองการหรือรัฐหรือสังคมหนึ่ง ๆ มักจะมีลักษณะรวมศูนย์หรือร่วมตัดสินใจ (Collective/Central Decisions) ในบางเรื่อง และมีการให้บุคคลหรือหน่วยงานตัดสินใจดำเนินกิจกรรมของตนได้อิสระในบางเรื่องอยู่เสมอ คำว่า “Decentralization” ควรหมายถึง การกระจาย (อำนาจ) การตัดสินใจ มิใช่การแบ่งอำนาจอธิปไตยของชาติ การกระจายอำนาจสู่ภูมิภาคและท้องถิ่นมิใช่การสร้างรัฐอธิปไตยขึ้นในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น หากแต่เป็นการให้ (ยอมรับ) สิทธิในการปกครองตนเองชุมชนและภูมิภาคต่าง ๆ ภายใต้อธิปไตยของชาติหนึ่ง ๆ ร่วมกัน

นอกจากนี้การกระจายอำนาจมีความหมายแตกต่างกันไปตามสถานะที่ใช้อธิบาย เช่น การกระจายอำนาจในองค์กรทั่วไป หมายถึง การให้หน่วยงานปฏิบัติงานมีอำนาจตัดสินใจเชิง

²⁸ ลิจิต ซีรเวคิน, การเมืองการปกครองของไทย, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2541), หน้า 269.

²⁹ ธเนศวร์ เจริญเมือง, “การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น” การกระจายอำนาจอย่างไรสร้างประชาธิปไตย, (กรุงเทพมหานคร : 179 การพิมพ์, 2537), หน้า 59-76.

³⁰ กมล สุดประเสริฐ, รูปแบบการบริหารและการจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจ, (กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค, 2541), หน้า 11.

นโยบายและการจัดการในหน้าที่รับผิดชอบของตนเองได้อย่างกว้างขวาง หรือถ้ากล่าวถึงการกระจายอำนาจทางการเมืองการปกครองของประเทศหรือสังคมหนึ่ง ๆ ก็หมายถึง การให้องค์การของรัฐในระดับต่าง (ระดับภูมิภาคและท้องถิ่น) มีอำนาจการตัดสินใจทางการเมือง การกำหนดนโยบายสาธารณะและการจัดการในการดำเนินกิจกรรมของตนเองได้อย่างกว้างขวาง ซึ่งการกระจายและรวมอำนาจในโลกที่เป็นจริงเป็นสถานะเชิงเปรียบเทียบ มิใช่สถานะสมบูรณ์ กล่าวคือ องค์กรหรือสังคมใด ๆ ที่รวมอำนาจมาก หรือกระจายอำนาจมากหรือน้อยแตกต่างกันเท่านั้น³¹

ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่า การกระจายอำนาจ (Decentralization) หมายถึง ระบบการบริหารประเทศที่เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นต่าง ๆ มีอำนาจในการจัดการดูแลกิจการหลาย ๆ ด้านของตนเอง ไม่ใช่ปล่อยให้รัฐบาลกลางรวมศูนย์อำนาจในการจัดการกิจการแทบทุกอย่างของท้องถิ่น กิจการที่ท้องถิ่นมีสิทธิจัดการดูแลมักจะ ได้แก่ ระบบสาธารณสุข ปลอดภัย การศึกษาและศิลปวัฒนธรรม การดูแลชีวิตและทรัพย์สิน และการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และเป็นการเปิดโอกาสให้แต่ละท้องถิ่นดูแลจัดการปัญหาในระดับท้องถิ่นจึงมีคุณสมบัติสำคัญอย่างน้อย 5 ด้าน คือ

- 1) แบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง
- 2) ทำให้ปัญหาในแต่ละท้องถิ่นได้รับการแก้ไข ปรับปรุงได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามความต้องการของคนในท้องถิ่นนั้น ๆ
- 3) ส่งเสริมให้คนแต่ละท้องถิ่นได้แสดงความสามารถพัฒนาบทบาทของตนเองในการดูแลรับผิดชอบท้องถิ่นของตน
- 4) เป็นพื้นฐานสำคัญของคนในท้องถิ่นในการก้าวขึ้นไปดูแลแก้ไขปัญหาระดับชาติ
- 5) เสริมสร้างความมั่นคงและเข้มแข็งให้แก่ชุมชนและทั้งประเทศ เนื่องจากปัญหาต่าง ๆ ได้รับการแก้ไข สังคมมีความมั่นคงและเจริญก้าวหน้า ประชาชนมีคุณภาพและมีบทบาทในการจัดการดูแลสังคมของตนเอง

2.3.2 รูปแบบการกระจายอำนาจ

วรพจน์ วิสสุตพิชญ์ กล่าวว่า การกระจายอำนาจ คือ การโอนภารกิจการบริหารสาธารณะบางเรื่องจากรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนกลางไปให้ชุมชนซึ่งจัดตั้งอยู่ในท้องถิ่นต่าง ๆ ของประเทศหรือหน่วยงานบางหน่วยรับผิดชอบจัดทำอย่างอิสระจากองค์กรปกครองส่วนกลางจากความหมายดังกล่าว ทำให้การกระจายอำนาจมี 2 รูปแบบ ได้แก่

³¹ จรัส สุวรรณมาลา, ปฏิรูประบบการคลังไทย : กระจายอำนาจสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2538), หน้า 9-10.

1) การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น หรือการกระจายอำนาจตามอาณาเขต คือ การโอนกิจการบริการสาธารณะบางเรื่อง ซึ่งมีผลกระทบต่อส่วนได้เสียของราษฎรในท้องถิ่นหนึ่ง โดยเฉพาะจากรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนกลางไปให้ราษฎรท้องถิ่นนั้น ๆ ร่วมกันจัดทำแยกต่างหากจากองค์กรปกครองส่วนกลางและอย่างเป็นอิสระจากองค์กรปกครองส่วนกลาง การกระจายอำนาจตามอาณาเขตมีลักษณะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

(1.1) เกิดการยอมรับว่า ความต้องการส่วนรวมของราษฎรหรือประชาชนมหาชนนั้น มีทั้งที่เป็นความต้องการส่วนรวมของราษฎรทั้งประเทศ และความต้องการส่วนรวมของราษฎรในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งโดยเฉพาะ ดังนั้น รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนกลางควรจำกัดตนอยู่เฉพาะ การจัดทำกิจกรรมระดับชาติเท่านั้น ส่วนกิจการระดับท้องถิ่นควรมอบหมายให้ราษฎรในท้องถิ่นรับผิดชอบ และจัดทำกันเองอย่างอิสระ

(1.2) มีกฎหมายจัดตั้งชุมชนในท้องถิ่นต่าง ๆ ของประเทศ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรับรองให้องค์การที่จัดตั้งขึ้นมีฐานะเป็นนิติบุคคล

(1.3) มี “องค์การ” หรือ “ผู้แทน” ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่แทนนิติบุคคลได้อย่างเป็นอิสระจากองค์กรของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนกลาง

(1.4) มีบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ อยู่ในสังกัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง มีอำนาจในการบริหารงานบุคคลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอยู่ภายใต้อำนาจบังคับบัญชาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(1.5) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นนิติบุคคลจะต้องมีอิสระทางการคลัง คือ มีแหล่งรายได้ และอำนาจจัดสรรรายได้เพื่อใช้จ่ายในการจัดทำกิจการอยู่ในขอบเขตแห่งอำนาจหน้าที่ของตนได้

2) การกระจายอำนาจตามบริการหรือการกระจายอำนาจทางเทคนิค คือ การโอนกิจการบริการสาธารณะบางกิจการจากรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนกลางไปให้หน่วยงานบางหน่วยงานรับผิดชอบ จัดทำแยกต่างหาก และอย่างเป็นอิสระจากองค์กรปกครองส่วนกลาง การกระจายอำนาจ รูปแบบนี้มีแนวโน้มที่จะพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ กิจการบริการสาธารณะที่โอนจากองค์กรปกครองส่วนกลาง โดยปกติแล้วจะเป็นกิจการซึ่งการจัดทำต้องอาศัยความรู้ความชำนาญทางเทคโนโลยีแขนงใดแขนงหนึ่งเป็นพิเศษ หรือที่ต้องอาศัยความคล่องตัว โดยไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎระเบียบที่เคร่งครัดของระบบราชการจึงมีประสิทธิภาพ³²

³²วรพจน์ วิศรุตพิชญ์, “หลักการรวมอำนาจ หลักการแบ่งอำนาจและหลักการกระจายอำนาจ”, ผู้จัดการรายวัน, ปีที่ 14 ฉบับที่ 1235 (ธันวาคม 2537) : 4.

พรชัย รัชมีแพทย์ กล่าวว่า การกระจายอำนาจ พิจารณาได้ 2 แบบดังนี้

1) การกระจายอำนาจแบบบริหาร (Administrative Decentralization) หมายถึง การมอบอำนาจหน้าที่ หรือการโอนอำนาจหน้าที่ หรือการแบ่งอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการตัดสินใจ ให้หน่วยราชการระดับต่าง ๆ สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้โดยไม่ต้องเสนอขออนุมัติ หรือขอความเห็นชอบจากหน่วยงานระดับเหนือขึ้นไป และอาจรวมถึงการกระจายอำนาจออกนอกระบบราชการ เช่น การให้ออกชนรับผิดชอบดำเนินกิจกรรมสาธารณะบางอย่างแทนราชการ หรือกระจายอำนาจให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมสาธารณะของหน่วยราชการ

ตัวอย่าง การกระจายอำนาจบริหาร คือ รัฐบาล หรือคณะรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายในการจัดทำบริการสาธารณะ ซึ่งต้องรับผิดชอบร่วมกัน องค์กรที่รับผิดชอบในการนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ กระทรวง ทบวง กรม ในส่วนราชการซึ่งเป็นราชการบริหารส่วนกลาง มีรัฐมนตรีเป็นผู้ใช้อำนาจบริหารงาน และเพื่อประสิทธิภาพในการจัดทำบริการสาธารณะ จึงจัดตั้งองค์กรในการบริหารราชการส่วนภูมิภาคขึ้น โดยแต่งตั้งข้าราชการจากส่วนกลางไปปฏิบัติงานในองค์กรภูมิภาคพร้อมกับมอบอำนาจหน้าที่ส่วนหนึ่งให้ดำเนินการบริการสาธารณะ ที่จัดการโดยหลักการรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง แต่ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างทั่วถึง และตรงตามความต้องการของประชาชน รัฐจึงมีความจำเป็นต้องมอบกิจการบางอย่างให้องค์กรอื่น ๆ จัดทำเช่น ให้เอกชนดำเนินการหรือจัดตั้งองค์กรของรัฐขึ้นมาใหม่ แล้วมอบกิจการบริหารสาธารณะเฉพาะเรื่องให้ไปดำเนินการเอง และมอบอำนาจตัดสินใจในการทำกิจการเหล่านั้นด้วยตนเองอย่างมีอิสระ โดยรัฐไม่มีอำนาจนั้นอีกต่อไปอีก และไม่กำหนดให้อยู่ได้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนกลาง ส่วนกลางคงมีแต่หน้าที่สนับสนุนและควบคุมกำกับเท่านั้น

2) การกระจายอำนาจทางการเมือง (Political Decentralization) เป็นการกระจายอำนาจให้ชุมชนต่าง ๆ ปกครองตนเอง ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจทางการเมือง และการปกครองอย่างเด็ดขาด จากเดิมที่มีการรวมศูนย์อำนาจทางการเมืองที่ส่วนกลางไปให้องค์กรปกครองท้องถิ่นในรูปแบบต่าง ๆ การกระจายอำนาจทางการเมืองนี้ ประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจที่จะตัดสินใจเลือกผู้บริหาร ของท้องถิ่น และตัดสินใจเกี่ยวกับกิจการต่าง ๆ ที่

เป็นสาธารณะท้องถิ่น อาจกล่าวได้ว่า การกระจายอำนาจทางการเมืองเป็นการแยกอำนาจจากส่วนกลางให้ท้องถิ่น โดยการลดการปกครองส่วนภูมิภาคไปจนถึงไม่มีภูมิภาคที่สุด³³

2.3.3 ลักษณะสำคัญของการกระจายอำนาจ

ลิขิต ชีรเวทิน ได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจ โดยกล่าวไว้ว่า การกระจายอำนาจการปกครองมีความสำคัญในทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม โดยสรุปได้ 2 ประเด็นใหญ่ ๆ ดังนี้

1) การกระจายอำนาจเป็นรากแก้วของระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย ต้องประกอบด้วยโครงสร้างส่วนบน คือ ระดับชาติ และโครงสร้างส่วนฐาน คือระดับท้องถิ่น การปกครองตนเองในรูปแบบของการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริง คือ รากแก้ว เป็นฐานเสริมสำคัญยิ่งของการพัฒนาระบบการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย

2) การกระจายอำนาจมีความสำคัญในทางเศรษฐกิจและสังคม ในด้านการพัฒนาชนบท โดยเฉพาะกรณีการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งลักษณะดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง³⁴

พิรุณ เสดานนท์ ระบุลักษณะสำคัญของการกระจายอำนาจดังนี้

1) มีการจัดตั้งองค์กรเป็นนิติบุคคลเพิ่มขึ้นจากส่วนกลาง องค์กรส่วนท้องถิ่นเหล่านี้มีเจ้าหน้าที่งบประมาณ และทรัพย์สินเป็นของตนเองต่างหาก และไม่ขึ้นตรงต่อการบริหารจากส่วนกลาง ส่วนกลางเป็นเพียงแต่คอยควบคุมดูแลให้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายเท่านั้น

2) มีการเลือกตั้งสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นทั้งหมด หรือบางส่วน เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองได้อย่างใกล้ชิด ถ้าไม่มีการเลือกตั้งคณะผู้บริหารท้องถิ่นเลย ก็ไม่นับว่าเป็นการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

3) มีอำนาจอิสระในการปกครองตนเองได้ตามสมควร การกระจายอำนาจการปกครองต้องกำหนดให้องค์กรท้องถิ่นมีอำนาจอิสระในการบริหารงาน หรือจัดทำกิจการที่ได้รับมอบหมายได้เองตามสมควร คือ มีอำนาจวินิจฉัยและดำเนินการได้เองด้วยงบประมาณและเจ้าหน้าที่ของตนเอง

³³พรชัย รัชมีแพทย์, “การปกครองตนเองนครหลวงกรุงเทพมหานคร : ศึกษากรณีนิติสัมพันธ์กับองค์กรปกครองส่วนกลาง”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), 2530, หน้า 165.

³⁴ลิขิต ชีรเวทิน, การกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบท, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2535), หน้า 17.

4) มีงบประมาณและรายได้เป็นของท้องถิ่นของตนเอง ตามลักษณะการกระจายอำนาจปกครอง องค์กรท้องถิ่นจะต้องมีงบประมาณเป็นของตนเองซึ่งแยกจากส่วนกลาง โดยมีรายได้จากการเก็บภาษีอากรค่าธรรมเนียมต่าง ๆ และทรัพย์สินตลอดจนเงินอุดหนุน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการต่าง ๆ

5) มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่เป็นของท้องถิ่น หมายถึง เป็นคนของพื้นที่ นอกจากจะมีงบประมาณเป็นของตนเองแล้ว การกระจายอำนาจปกครองนั้น ๆ จะต้องมีการเจ้าหน้าที่อื่นเป็นพนักงานตนเองหรือเป็นส่วนใหญ่ หรือทั้งหมด เจ้าหน้าที่เหล่านั้นมิได้ขึ้นกับกระทรวง ทบวง กรม ในส่วนกลางโดยตรงแต่เจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นแต่ละแห่งนั่นเอง³⁵

ดังนั้น สามารถสรุปลักษณะสำคัญของการกระจายอำนาจ คือ

1) ได้รับการจัดตั้งขึ้นโดยผลแห่งกฎหมาย ให้มีส่วนเป็นนิติบุคคล หน่วยการปกครองท้องถิ่นเหล่านี้มีเจ้าหน้าที่งบประมาณ และทรัพย์สินเป็นของตนเองต่างหากและไม่ขึ้นตรงต่อหน่วยการปกครองส่วนกลาง เพียงแต่กำกับดูแลให้ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายเท่านั้น

2) มีการเลือกตั้งสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นทั้งหมด เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง

3) มีอำนาจอิสระในการบริหารงาน จัดทำกิจกรรมและวินิจฉัยสั่งการได้เองพอสมควร ด้วยงบประมาณและเจ้าหน้าที่ตนเอง

4) หน่วยการปกครองท้องถิ่น ต้องมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ เช่น ภาษีอากรค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามที่รัฐอนุญาต เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการกิจการต่าง ๆ

2.3.4 จุดแข็งและจุดอ่อนของการกระจายอำนาจ

ชูวงศ์ ฉายะบุตร ได้อธิบายจุดแข็งไว้ดังนี้

1) ทำให้มีการสนองความต้องการของแต่ละท้องถิ่นได้ดีขึ้น บริการสาธารณะบางอย่างที่เกี่ยวกับประโยชน์ส่วนได้เสียเฉพาะท้องถิ่น ถ้าได้มอบให้ผู้บริหารของท้องถิ่น ซึ่งเลือกตั้งขึ้นจากราษฎรในท้องถิ่นเป็นผู้จัดทำ ก็ย่อมจะได้ผลตรงกับความต้องการในท้องถิ่นมากขึ้น เพราะรู้ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นของตนเอง

³⁵พิรุณ เสลานนท์, “การกระจายอำนาจ : ปัจจัยที่มีต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการกระจายอำนาจในรูปองค์การบริหารส่วนตำบล”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), 2539, หน้า 115.

2) เป็นการแบ่งเบาภาระของหน่วยการบริหารราชการส่วนกลางได้บ้าง ในปัจจุบันหน่วยการบริหารราชการส่วนกลางมีภาระหลักอยู่มาก เกี่ยวกับกิจการเฉพาะท้องถิ่นที่ไม่อาจดำเนินการได้ทั่วถึง หากตัดออกไปเสียบ้าง ก็จะทำให้เกิดผลดีสนองกับความต้องการของราษฎรในท้องถิ่นได้

3) ทำให้ราษฎรมีความสนใจ รู้จักรับผิดชอบในการปกครองท้องถิ่นตนเองมากขึ้น การกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นเป็นการมอบอำนาจให้ท้องถิ่นปกครองตนเอง ทำให้ราษฎรมีส่วนได้ส่วนเสียในกิจการท้องถิ่นโดยตรง และเกิดความจำเป็นที่ต้องปรึกษาหารือกันในการดำเนินงาน ทำให้ราษฎรรู้จักรับผิดชอบ คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมของท้องถิ่น ทำให้การอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว และเป็นการส่งเสริมและพัฒนาในระดับท้องถิ่นตามระบอบประชาธิปไตย

ส่วนจุดอ่อนของการกระจายอำนาจ มี 4 ประการ ดังนี้

1) อาจเป็นภัยต่อเอกภาพทางการปกครองและความมั่นคงของประเทศ เพราะหากกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นมากเกินไป หากเป็นการทำลายเอกภาพในการปกครองและความมั่นคงปลอดภัยของรัฐได้ ทั้งยังอาจทำให้เกิดการแก่งแย่งแข่งขันระหว่างท้องถิ่น ต่างมุ่งที่จะรักษาประโยชน์ของตนโดยไม่คำนึงถึงความเสียหายที่เกิดแก่ท้องถิ่นอื่น นอกจากนี้อาจเกิดช่องว่างระหว่างท้องถิ่นที่มีเงินงบประมาณมากกับท้องถิ่นที่มีงบประมาณน้อย

2) ทำให้ราษฎรพึงเล็งเห็นประโยชน์ของท้องถิ่นตนสำคัญมากกว่าประโยชน์ส่วนรวมแม้ราษฎรจะมีส่วนรวมในการปกครองท้องถิ่นมากขึ้น แต่มุ่งทำประโยชน์แก่ท้องถิ่นตนฝ่ายเดียวจนกระทั่งถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ

3) เจ้าหน้าที่ที่ได้รับเลือกตั้งอาจใช้อำนาจหน้าที่โดยไม่เหมาะสม ด้วยการถือพรรคถือพวก อาจใช้อำนาจหน้าที่บังคับกดขี่ฝ่ายตรงข้าม หรือราษฎรที่อยู่ในพรรคของตนเอง ซึ่งทำให้เกิดความไม่สงบราบรื่นได้ ย่อมจะก่อให้เกิดความเดือดร้อน และความไม่พอใจแก่ราษฎรยิ่งกว่าถูกปกครองโดยเจ้าหน้าที่ส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาค³⁶

2.3.5 แนวทางการกระจายอำนาจ

สำหรับเรื่องของแนวทางการกระจายอำนาจ ได้มีนักวิชาการหลายท่านเสนอความเห็นไว้ดังนี้

ปรัชญา เวสารัชช์ มีความเห็นว่า การกระจายอำนาจต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

³⁶ ชูวงศ์ ฉายาบุตร, การปกครองท้องถิ่นไทย, อ้างแล้ว, หน้า 22-23.

1) ประสิทธิภาพของหน่วยราชการในการบริหาร การจัดการ และการให้บริการประชาชน

2) ประสิทธิภาพของการทำงาน

3) ช่วยพัฒนาบรรยากาศการทำงานของข้าราชการและพนักงานให้มีความกระตือรือร้น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์³⁷

เพื่อบรรลุผลทั้ง 3 ประการ การกระจายอำนาจควรเป็นไปภายใต้หลักการต่อไปนี้

1) ให้มีการกระจายอำนาจวินิจฉัย สั่งการ และการบริหารลงไปยังหน่วยซึ่งรับผิดชอบบริการใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด

2) ผู้รับมอบอำนาจต้องมีความพร้อมในการรับหน้าที่ ความรับผิดชอบ และอำนาจหน้าที่มากขึ้น โดยผู้กระจายอำนาจต้องให้ความสนับสนุนอย่างเพียงพอ

3) ต้องสร้างดุลยภาพระหว่างหน้าที่ความรับผิดชอบกับอำนาจหน้าที่ ๆ เพิ่มขึ้น

4) การกระจายอำนาจต้องเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ประสงค์ในด้านประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และบรรยากาศของการทำงานและต่อผลประโยชน์ของประชาชนและสังคมโดยส่วนรวม

5) การกระจายอำนาจต้องเป็นไปโดยมีเป้าหมายชัดเจนที่ประเมินได้ และต้องมีการเตรียมขั้นตอนนี้ให้เป็นระบบเพียงพอก่อนดำเนินการ

ประหยัด หงส์ทองคำ มีความเห็นว่า การกระจายอำนาจเป็นกิจกรรมที่ประชาชนจะต้องมีบทบาทเข้ามารับภาระหน้าที่บางประการจากรัฐไปจัดทำเพื่อสนองความต้องการของตนเอง จึงต้องพิจารณาถึงความสามารถและความพร้อมของประชาชนและท้องถิ่นควบคู่ไปกับการกระจายอำนาจได้แก่

1) ความพร้อมในด้านการเงินการคลังท้องถิ่น ถ้าองค์กรใดไม่มีปัญหาด้านการเงิน องค์กรนั้นย่อมมีโอกาสที่จะปฏิบัติการกิจในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจะกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นใดได้มีสิทธิที่จะปกครองตนเอง ต้องคำนึงถึงความสามารถด้านการเงินการคลังของท้องถิ่นนั้นก่อน

2) ความพร้อมของประชาชนในด้านการเมือง ต้องพิจารณาถึงความรู้ทางการเมืองเบื้องต้น หรือการปกครองตนเองของประชาชน เช่น การตระหนักถึงความสำคัญของ

³⁷ปรัชญา เวสารัชช์, “แนวโน้มการกระจายอำนาจของรัฐ”, เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่อง การกระจายอำนาจกับการพัฒนาการปกครองท้องถิ่นในอนาคต, วันจันทร์ที่ 22 สิงหาคม 2537, (อัครา).

สิทธิการเลือกตั้ง ใช้สิทธิเลือกตั้งโดยไม่เห็นแก่อำภิสตินจ้าง หรือเห็นแก่พวกพ้อง หรือถูกชักจูงแกมบังคับจากผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น หากประชาชนมีความพร้อมหรือความสามารถทางการเมือง อยู่ในเกณฑ์ต่ำ จะก่อให้เกิดผลเสียแก่กิจการปกครองตนเองของประชาชนในท้องถิ่นอย่างมหาศาล เช่น เมื่อเลือกตั้งแล้วประชาชนมีการแบ่งแยกเป็นก๊กเป็นเหล่า ขาดความสามัคคี จะทำให้ขาดพลังอำนาจของประชาชนในการร่วมทำกิจกรรมของท้องถิ่น

3) ความพร้อมหรือความสามารถของประชาชนในการบริหารกิจการในหน้าที่ประชาชนในท้องถิ่นที่จะรับการกระจายอำนาจได้ อย่างน้อยจะต้องมีความรู้ความสามารถที่จะรับผิดชอบบริหารงานในหน้าที่ได้เป็นอย่างดี มิฉะนั้นการกระจายอำนาจจะเป็นผลร้ายแก่ท้องถิ่น การที่ประชาชนท้องถิ่นขาดคุณสมบัติที่จะเป็นผู้บริหารกิจการของท้องถิ่นด้วยตนเอง จึงทำให้ต้องอาศัยข้าราชการของรัฐบาลทำหน้าที่มีอำนาจหรืออิทธิพลในท้องถิ่น โดยที่ประชาชนโดยทั่วไปไม่มีโอกาสเข้ามีส่วนร่วมหรือรับรู้การกระทำซึ่งโดยหลักการแล้วจะต้องเป็นการเปิดเผยแก่สาธารณชนโดยทั่วไป³⁸

ประธาน คณะนิติศึกษากร ให้ข้อพิจารณาประกอบหลักการกระจายอำนาจการปกครอง 4 ประการ คือ

- 1) การกระจายอำนาจหรือไม่รวมอำนาจ เป็นอำนาจของรัฐหรืออาจเรียกได้ว่าขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐหรือรัฐบาล และรัฐบาลต้องคำนึงถึงความรับผิดชอบในทางการเมืองการบริหารด้วย
- 2) การกระจายอำนาจทางการเมืองปกครองต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้โดยพิจารณาพื้นฐานหรือสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของพื้นที่หรือบริเวณที่จะได้รับการกระจายอำนาจ ทั้งนี้ย่อมมีผลกระทบต่อขีดความสามารถในการปกครอง
- 3) การกระจายอำนาจต้องคำนึงถึงสภาพชุมชนที่ควรกระจายอำนาจให้ได้ในรูปใด เช่น การกระจายอำนาจทั้งในทางการเมืองและอำนาจการบริหารหรือจะให้ใช้ได้เพียงการกระจายอำนาจทางการเมืองเท่านั้น

³⁸ประหยัด หงส์ทองคำ, “การกระจายอำนาจ : หลักและองค์ประกอบที่น่าพิจารณา”, เทศาภิบาล, (ฉบับพิเศษ), 2537, หน้า 122-131.

4) การกระจายอำนาจทางการปกครองต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับสภาพของเมือง(Urban) หรือสภาพของชนบท (Rural Area) เพราะการกำหนดโครงสร้าง รูปแบบ ตลอดจนอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบจะต้องสอดคล้องและสัมพันธ์กับสภาพชุมชนนั้น ๆ³⁹

ในกรณีชนบทอันเป็นเขตพื้นที่ยากจน บ้านเรือนกระจุกกระจาย ไม่มีความเจริญทางเศรษฐกิจแล้ว ใช้วิธีการกระจายอำนาจทั้งในทางการเมืองและการบริหารไปให้ ผลที่เกิดขึ้นอาจมีปัญหาว່าท้องถิ่นนั้นไม่มีรายได้พอเลี้ยงตนเอง หรือนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการบริการได้ก็จะทำให้หน่วยการปกครองนั้น ๆ ไม่สามารถดำเนินการได้ผลและก็ไม่สามารถให้บริการแก่ประชาชนได้

2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล

สภาตำบลได้จัดตั้งขึ้นครั้งแรกตามคำสั่ง กระทรวงมหาดไทย ที่ 222/24991 ลงวันที่ 8 มีนาคม 2499 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะเปิดโอกาสให้ราษฎรได้เข้ามามีส่วนร่วมบริหารงานของตำบลและหมู่บ้าน อันจะนำไปสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยจัดให้มีสภาตำบลและคณะกรรมการตำบลขึ้น และในปีเดียวกันได้มีพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 จัดตั้งหน่วยการปกครองท้องถิ่นระดับตำบล จำนวน 59 แห่ง ต่อมากระทรวงมหาดไทย ได้มีคำสั่งที่ 275 / 2509 เรื่อง ระเบียบบริหารราชการส่วนตำบลและหมู่บ้าน (ฉบับที่ 2) รวมคณะกรรมการตำบลและสภาตำบลเข้าเป็นองค์กรเดียวกันเช่นเดียวกับแบบการปกครองสุขาภิบาล ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสภาพการณ์ยิ่งขึ้น และให้สอดคล้องกับการพัฒนาการเมืองไทยในระบอบประชาธิปไตย ในปี 2514 ได้มีประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 362 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 แก้ไขปรับปรุงระเบียบบริหารของตำบลโดยปรับปรุงตำบลให้เป็นสภาตำบล เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในขณะนั้น และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน อย่างไรก็ตาม ฐานะของสภาตำบลยังไม่ได้เป็นนิติบุคคลแต่ถือเป็นหน่วยงานหนึ่งขององค์การบริหารส่วนจังหวัด การที่สภาตำบลไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ทำให้การบริหารงานไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขาดความคล่องตัวในการบริหารรัฐบาลจึงปรับปรุงฐานะของสภาตำบลเสียใหม่ให้เป็นนิติบุคคล เพื่อให้สามารถรองรับการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนให้มากยิ่งขึ้น ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537

³⁹ประทาน คงฤทธิศึกษากร, “การกระจายอำนาจการปกครองตนเองของประชาชน”, เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง การกระจายอำนาจกับการพัฒนาการปกครองท้องถิ่นไทยในอนาคต, วันจันทร์ที่ 22 สิงหาคม 2539, (อัครา).

2.4.1 ความหมายขององค์การบริหารส่วนตำบล

โกวิทย์ พวงงาม ได้ให้นิยามของความหมายขององค์การบริหารส่วนตำบล คือ “หน่วยการบริหารส่วนราชการส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคลและราชการส่วนท้องถิ่น จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งได้มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม 2538”⁴⁰

2.4.2 การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล

หลังจาก จอมพล ป.พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีได้เดินทางไปเยี่ยมเยือนสหรัฐอเมริกาและประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรป ในปี พ.ศ.2499 ได้พิจารณาเห็นว่าการบริหารงานท้องถิ่นของทุกประเทศ ราษฎรมีส่วนสำคัญในการบริหารงานท้องถิ่นของตนเอง แม้ว่าการจัดรูปแบบการปกครองท้องถิ่นของแต่ละประเทศ จะมีความแตกต่างกันไปบ้างก็ตามแต่หลักการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นในการปกครองท้องถิ่นมีอยู่ทั่วไป ไม่โดยตรงก็โดยอ้อมในทุกระดับ “สำหรับประเทศไทย แม้จะมีรัฐบาลและสุขาภิบาลแล้วก็ตาม แต่นอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาล ประชาชนยังมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นน้อย ดังนั้นเพื่อปลูกเร้าให้ประชาชนได้เอาใจใส่ในกิจการส่วนรวมในท้องถิ่นของตน อันเป็นทางสร้างนิสัยริเริ่มและรับผิดชอบในงานส่วนรวมมากขึ้น ไม่ใช่คอยรับคำสั่งจากอำเภอและจังหวัดเท่านั้น จึงควรเห็นจัดตั้ง “สภาตำบล” ขึ้น ทำหน้าที่บริหารงานกิจการของแต่ละตำบลโดยทั่วไป”⁴¹

“กระทรวงมหาดไทย ได้มีคำสั่งที่ 222/2499 ลงวันที่ 8 มีนาคม พ.ศ.2499 โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอประชุมชี้แจงราษฎรให้ทราบถึงจุดมุ่งหมายแล้วดำเนินการตั้งสภาตำบลให้แล้วเสร็จภายใน 3 เดือน แต่การจัดตั้งองค์การปกครองตำบลที่จัดตั้งขึ้นนี้ยังไม่มีควมอิสระในการปกครองตนเองอย่างเพียงพอ เช่น ไม่มีพนักงานของตนเองและประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองน้อยไป

ในปี พ.ศ.2499 รัฐบาลจึงตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ.2499 ขึ้น ซึ่งเป็นกฎหมายที่ได้ดำเนินการปกครองท้องถิ่นในรูป “องค์การบริหารส่วนตำบล” ขึ้นอีกรูปหนึ่ง โดยยกฐานะของตำบลที่มีประชากรอยู่อย่างหนาแน่นพอสมควร และมีรายได้

⁴⁰ โกวิทย์ พวงงาม, การปกครองท้องถิ่นไทย, อ่างแล้ว, หน้า 240.

⁴¹ พยงค์ เขียมสำอาง, การปกครองท้องถิ่นไทย, อ่างแล้ว, หน้า 41-43.

พอที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้ขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งเป็นผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยการปกครองที่เล็กที่สุด⁴²

การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ค่อยได้ผลตามความมุ่งหมายเพราะมีตำบลที่สามารถยกฐานะขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลมีจำนวนน้อย นอกจากนั้นยังมีสภาตำบลตามคำสั่งที่ 222/2499 บ้าง และอยู่ในรูปสภาตำบล ตามคำสั่งที่ 275/2509 ลงวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ.2509 ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามโครงการพัฒนาพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของกระทรวงมหาดไทยบ้าง

ดังนั้น ในปี พ.ศ. 2515 รัฐบาลจึงได้มีประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 ออกมายกเลิกพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 และได้ปรับปรุงรูปแบบการปกครองตำบลใหม่ เรียกว่า “สภาตำบล” แทน ซึ่งสภาตำบลตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ยังไม่อาจจัดว่าเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะขาดหลักการของการปกครองท้องถิ่น เช่น ไม่เป็นนิติบุคคลไม่มีอำนาจจัดหารายได้ โครงการต่าง ๆ ที่สภาตำบลจัดทำจะต้องผ่านความเห็นชอบของนายอำเภอ และผู้ว่าราชการจังหวัดจึงจะดำเนินการได้

อย่างไรก็ตาม สภาตำบลที่มีอยู่ทั่วประเทศในขณะนั้นยังไม่มีฐานะเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่น แต่มีฐานะเป็นหน่วยหนึ่งของข้าราชการส่วนภูมิภาค ตามพระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2457

ต่อมาในปี พ.ศ.2537 รัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 โดยยกเลิกประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะปรับปรุงฐานะของสภาตำบลเป็นนิติบุคคลและปรับปรุงการบริหารให้สามารถรองรับการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่นไปสู่ราษฎรได้มากยิ่งขึ้น พร้อมกับยกฐานะสภาตำบลที่มีรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล และรับผิดชอบราชการส่วนท้องถิ่น การกระจายอำนาจบริหารระดับตำบลมี 2 รูปแบบ คือ สภาตำบล ซึ่งเป็นนิติบุคคลและเป็นพื้นฐานสำหรับพัฒนาไปเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล กับองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นพื้นฐานสำหรับพัฒนาเป็นเทศบาลต่อไป และพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังคงใช้อยู่ถึงปัจจุบัน

2.4.3 โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในกรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียงหนึ่งหมู่บ้านให้สภา

⁴²วิทยา นภาศิริกุลกิจ, การเมืองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2523), หน้า 42.

องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหกคน และในกรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียงสองหมู่บ้านให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหมู่บ้านละสามคน

สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีประธานสภาและรองประธานสภาคนหนึ่งซึ่งเลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้นายอำเภอแต่งตั้งประธานและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลตามมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบลรองจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามนโยบายและมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย

2.4.4 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

บัญญัติ พุ่มพันธ์ ได้กล่าวถึงอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ ดังนี้คือ

1) อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546

(1.1) มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

(1.2) มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัด

ขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของ

ท้องถิ่น

9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือนุเคราะห์ให้ตามความจำเป็นและสมควร

(1.3) องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

ดังนี้

- 1) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร
- 2) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- 3) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- 4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ และ

สวนสาธารณะ

- 5) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
- 6) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- 7) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
- 8) การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 9) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 10) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
- 11) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
- 12) การท่องเที่ยว
- 13) การผังเมือง

(1.4) หน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐอื่นที่จะดำเนินการใด ๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบลต้องแจ้งให้ อบต. ทราบล่วงหน้าตามสมควร หาก อบต. มีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าวให้นำความเห็นของ อบต. ไปประกอบการพิจารณาคำเนินการนั้นด้วย

(1.5) การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของ อบต.ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา อบต. การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

(1.6) มีสิทธิได้รับทราบข้อมูลและข่าวสารจากทางราชการในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการของทางราชการในตำบล

(1.7) ออกข้อบัญญัติ อบต.เพื่อใช้บังคับในตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมายหรืออำนาจหน้าที่ของ อบต.ในการนี้จะกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บและกำหนดโทษปรับ ผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้แต่มิให้กำหนดโทษปรับเกิน 1,000 บาท

(1.8) ขอให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นไปดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติภารกิจของ อบต. เป็นการชั่วคราวได้โดยไม่ขาดจากต้นสังกัด

(1.9) ทำกิจการนอกเขต อบต. หรือร่วมกับสภาตำบล อบต. หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น เพื่อกระทำกิจกรรมร่วมกันได้

2) อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

- (1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
 - (2) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
 - (3) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าจอดเรือ
 - (4) การสาธารณสุขโรคและการก่อสร้างอื่น ๆ
 - (5) การสาธารณสุขการ
 - (6) การส่งเสริม การฝึกฝนและการประกอบอาชีพ
 - (7) การพาณิชย์และการส่งเสริมการลงทุน
 - (8) การส่งเสริมและการท่องเที่ยว
 - (9) การจัดการศึกษา
 - (10) การสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชราและ
- ผู้ด้อยโอกาส
- (11) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของ
- ท้องถิ่น
- (12) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
 - (13) การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
 - (14) การส่งเสริมกีฬา
 - (15) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
 - (16) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
 - (17) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
 - (18) การกำจัดมูลฝอย ส่งปฏิกูลและน้ำเสีย
 - (19) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัวและการรักษาพยาบาล
 - (20) การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
 - (21) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
 - (22) การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์

(23) การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและการอนามัยโรงพยาบาลและสาธารณสุขสถานอื่น ๆ

(24) การจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(25) การผังเมือง

(26) การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร

(27) การดูแลรักษาที่สาธารณะ

(28) การควบคุมอาหาร

(29) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(30) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมสนับสนุน การป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

(31) กิจการอื่นใดที่เป็นประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่กล่าวมาข้างต้น เป็นการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.4.5 การบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 กำหนดรายได้และรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ ดังนี้

1) รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล อาจมีรายได้ 3 ทางคือ

1.1) รายได้ปกติ

- ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย อากรการฆ่าสัตว์และผลประโยชน์อันเกิดจากการฆ่าสัตว์ของตำบลนั้น

- ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อนที่จัดเก็บได้ในจังหวัดใดให้จัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล ตามหลักเกณฑ์ทางกฎหมายที่ว่าด้วยการนั้น

- รายได้จากเงินอากรตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกหรือแก่นค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล เงินอากรประทานบัตร ใบอนุญาต และอาญาบัตร ตามกฎหมายว่าด้วยการประมง ค่าภาคหลวงและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ และค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดินที่เก็บในองค์การบริหารส่วนตำบลใดให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น

- ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ และค่าภาคหลวงปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยการปิโตรเลียม ในองค์การบริหารส่วนตำบลใดให้จัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

- เงินที่เก็บตามกฎหมายว่าด้วยการอุทยานแห่งชาติ องค์การบริหารส่วนตำบลใด ให้แบ่งให้้องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

1.2) รายได้ที่อาจเก็บเพิ่ม องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจออกข้อบังคับตำบล เพื่อเก็บภาษีอากรและค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นไม่เกินร้อยละ 10 ของภาษีอากรและค่าธรรมเนียมประเภทใดประเภทหนึ่งหรือทุกประเภทดังต่อไปนี้

- ภาษีธุรกิจเฉพาะตามประมวลรัษฎากร ซึ่งสถานประกอบการตั้งอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล

- ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรตามกฎหมายว่าด้วยสุรา ซึ่งร้านขายสุราตั้งอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล

- ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในการเล่นการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน ซึ่งสถานที่เล่นการพนันอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจออกข้อบังคับตำบลเพื่อเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากอัตราที่เรียกเก็บตามประมวลรัษฎากรได้ตามกฎหมาย

1.3) รายได้ที่อาจเก็บได้

- รายได้จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล

- รายได้จากสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล

- รายได้จากกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนตำบล

- ค่าธรรมเนียมค่าใบอนุญาตและค่าปรับตามที่จะมีกฎหมายกำหนด

- เงินและทรัพย์สินอื่นที่มีผู้อุทิศให้

- รายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้

- เงินอุดหนุนจากรัฐ

- รายได้อื่นตามที่จะมีกฎหมายกำหนดให้เป็นขององค์การบริหารส่วนตำบล

ระเบียบว่าด้วยการคลัง การงบประมาณ การโอน การจัดการทรัพย์สิน การซื้อ การจ้าง ค่าตอบแทน และค่าจ้างให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย

2) การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบล

งบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมขององค์การบริหารส่วนตำบลให้จัดทำเป็นข้อบังคับ และเสนอได้แต่โดยคณะกรรมการบริหารตามระเบียบและวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นชอบด้วยกับร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้วให้เสนอนายอำเภอเพื่อขออนุมัติถ้า นายอำเภอไม่อนุมัตินายอำเภอต้องส่งคืนให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อพิจารณาทบทวนร่างข้อบังคับนั้นใหม่ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบังคับดังกล่าว⁴³

2.4.6 การปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

โกวิท พวงงาม กล่าวว่า “บทบาทและอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล บางประการยังไม่ชัดเจน ควรได้รับการอบรมชี้แจงทำความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น พระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ.2535 พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติควบคุมอาหาร พ.ศ.2522 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2535) รวมถึงการนิเทศติดตามเพื่อซักซ้อมความเข้าใจที่ถูกต้องสำหรับบทบาทตามกฎหมายข้อใด ซึ่งต้องมีระเบียบข้อบังคับหรือกฎหมายลูกออกมารองรับก็ควรต้องให้ดำเนินการประกาศใช้ระเบียบข้อบังคับเหล่านั้นโดยเร็ว”⁴⁴

2.4.7 ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับองค์การบริหารส่วนตำบล

พยนต์ เอี่ยมสำอาง ได้กล่าวว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอเป็นตัวแทนรัฐบาล ส่วนกลางที่ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการในส่วนภูมิภาค ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้กำหนดนโยบายให้นายอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1) นายอำเภอ มีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการ และมีอำนาจเรียกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กรรมการบริหารพนักงานส่วนตำบล และลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล มาชี้แจง หรือสอบสวนตลอดรายการงานและเอกสารใด ๆ จากองค์การบริหารส่วนตำบลมาตรวจสอบได้

⁴³ บัญญัติ พุ่มพันธ์, รวมกฎหมายเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง พ.ศ. 2546, (กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2547), หน้า 85-90.

⁴⁴ โกวิท พวงงาม, การปกครองท้องถิ่น, อ่างแล้ว, หน้า 255.

2) ผู้ว่าราชการจังหวัด มีอำนาจสั่งยุบสภาตามข้อเสนอแนะของนายอำเภอท้องที่ ในกรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลกระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติโดยมิชอบด้วยหน้าที่ถ้าเป็นการกระทำของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตำแหน่ง ถือว่าเป็นการบกพร่องตำแหน่ง และต้องให้พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ และมีอำนาจสั่งให้คณะกรรมการบริหารทั้งคณะหรือกรรมการบริหารบางคนพ้นจากตำแหน่งตามข้อเสนอแนะของนายอำเภอในกรณีที่คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลกระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย⁴⁵

สรุป จากนักวิชาการ ตลอดจนระเบียบกฎหมายที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดของ บัญญัติ พุ่มพันธ์⁴⁶ ได้กล่าวถึง อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 ไว้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เป็นกรอบแนวคิดหลักในการวิจัยครั้งนี้

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ หมายถึง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา แบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง การปรับปรุงและซ่อมแซมสาธารณูปโภค ไฟฟ้า น้ำประปา การจัดทำป้ายแสดงเขตหมู่บ้าน

ด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การส่งเสริมการเกษตรแบบผสมผสาน การจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ และกลุ่มอาชีพ การสนับสนุนงบประมาณแก่ผู้ประกอบการอาชีพกับการปลูสัตว์ในหมู่บ้าน

ด้านการศึกษา การพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณี หมายถึง การส่งเสริมและสนับสนุนศิลปะพื้นบ้าน/ภูมิปัญญาชาวบ้าน การจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ และการสนับสนุนการแข่งขันกีฬาเยาวชน

ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การจัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร การจัดกิจกรรมปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ และการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลภายในหมู่บ้าน

⁴⁵พจนต์ เขียมสำอางค์, การปกครองท้องถิ่นไทย, อ่างแล้ว, หน้า 106-107.

⁴⁶บัญญัติ พุ่มพันธ์, รวมกฎหมายเกี่ยวกับองค์ปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง พ.ศ. 2546, อ่างแล้ว, หน้า 85-90.

2.5 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา

1) สภาพทั่วไป

ที่ตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มเฒ่า ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 บ้านอุ่มเฒ่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอยางตลาด มีพื้นที่ทั้งตำบลประมาณ 22,500 ไร่ หรือ 36 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 5.57 ของพื้นที่ทั้งอำเภอ

องค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มเฒ่า ตั้งอยู่เลขที่ 155 หมู่ที่ 1 บ้านอุ่มเฒ่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้รับการยกฐานะจากสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 24 ธันวาคม 2539 และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา มีผลบังคับใช้วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2540

2) อาณาเขตการบริหารงาน

สภาพพื้นที่โดยทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มเฒ่ามีเขตติดต่อพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลใกล้เคียง ดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ เทศบาลตำบลโคกศรี องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลหุบ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์โดยมีลำน้ำพานเป็นแนวเขต
ทิศใต้	ติดต่อกับ องค์การบริหารส่วนตำบลนาดี และองค์การบริหารส่วนตำบลหัวงัว อำเภอยางตลาด
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ องค์การบริหารส่วนตำบลยางตลาด อำเภอยางตลาด โดยมีลำน้ำดอกไม้เป็นแนวเขต

3) พื้นที่การบริหารงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มเฒ่า มีจำนวนหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล 8 หมู่บ้าน แยกเป็นหมู่บ้านที่มีพื้นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมู่บ้านจำนวน 8 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านอุ่มเฒ่า หมู่ที่ 2 บ้านคอนคู หมู่ที่ 8 บ้านอุ่มเฒ่า หมู่ที่ 9 บ้านท่างาม หมู่ที่ 10 บ้านหัวงัว หมู่ที่ 3 บ้านโคกเครือ หมู่ที่ 11 บ้านคำม่วง หมู่ที่ 12 บ้านคอนจื๊เหล็ก

4) สภาพภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มเฒ่า เป็นที่ราบลุ่มพื้นที่ลาดเอียงจากทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีลำน้ำพานซึ่งเป็นแม่น้ำสายหลักไหลผ่านทางทิศตะวันออกของตำบลและลำน้ำดอกไม้ไหลผ่านทางทิศตะวันตก นอกจากนี้ยัง

มีหนองสิม หนองปะเปลือย หนองโปร่งคลอง หนองจอก หนองเป็ญ และพื้นที่ส่วนใหญ่ของ ตำบลอุ่มเม่าอยู่ในเขตชลประทานลำปาวครอบคลุมพื้นที่ร้อยละ 80 ของพื้นที่ตำบล ซึ่งเป็นแหล่ง น้ำเพื่อการเกษตรของตำบล สำหรับเส้นทางคมนาคมสายหลักในตำบล คือทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 213 ซึ่งตัดผ่านทางด้านทิศเหนือ ถนนกรมโยธาธิการสายบ้านหัวขัว – บ้านขมิ้น ตัด ผ่านทางด้านตะวันออก ถนนสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทสายบ้านโคกศรี -บ้านคำมะยาง ตัดผ่าน ทางด้านทิศใต้ และถนนโยธาธิการบ้านโคกศรี – บ้านนาดี ตัดผ่านตอนกลางของตำบลโดยมีชุมชน ตั้งถิ่นฐานหนาแน่นอยู่ตามสองฟากของถนน

5) จำนวนประชากร

องค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มเม่า มีอาคารบ้านเรือน 1,149 หลังคาเรือน ประชากรจำนวน 4,741 คน แยกเป็นชาย 2,360 คน หญิง 2,351 คน (ณ วันที่ 1 เดือน มกราคม พ.ศ. 2552)

6) สภาพทางเศรษฐกิจ

6.1) อาชีพ ของประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มเม่า อาศัยทางด้าน เกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักทำรายได้ให้กับประชาชน เช่น ทำนาปี ทำนาปรัง ปลูกผัก เพาะเห็ด เป็นต้น งานรับจ้าง งานรับราชการ ค้าขาย เป็นอาชีพรองลงมาโดยอาศัยผลผลิตทางการเกษตรใน การซื้อขายแลกเปลี่ยน มีรายละเอียดการประกอบอาชีพดังนี้

การเกษตรกรรม ส่วนใหญ่แล้วจะปลูกข้าวเป็นหลักโดยทำนาปีละ 2 ครั้ง รองลงมา ก็จะเป็นปลูกแตงโมเอาเมล็ด ปลูกพืชผักสวนครัวทำไร่นาสวนผสมตามแนวทฤษฎีใหม่ การเลี้ยง สัตว์ชนิดต่าง ๆ เช่น เป็ด ไก่ โค สุกร ปลา และการประมงตามแหล่งน้ำบริเวณใกล้เคียง

การรับจ้างและการใช้แรงงาน ส่วนใหญ่จะออกไปรับจ้างต่างท้องที่ประมาณร้อยละ 30 ของวัยทำงาน เพื่อนำรายได้มาปรับปรุงถิ่นฐานและสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีเพียงจำนวน เล็กน้อยที่ทำงานตามโรงงานในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลและพื้นที่ใกล้เคียง เนื่องจากสามารถ รับคนงานได้จำกัด

ค้าขาย มีประชาชนบางส่วนประกอบอาชีพค้าขาย มีร้านค้าและสถานประกอบการราย ย่อย ปั่นน้ำมันร้านขายวัสดุก่อสร้าง การซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าทางการเกษตร การไหลเวียน ของเงินยังมีน้อยเนื่องจากเป็นชุมชน ชนบทที่เริ่มพัฒนา ยังขาดแคลนปัจจัยพื้นฐานด้านการลงทุน

รับราชการ+ลูกจ้างของรัฐ มีประชากรบางส่วนประกอบอาชีพรับราชการ และลูกจ้าง ของรัฐ เช่น ครู ทหาร ตำรวจ พยาบาล เจ้าหน้าที่ของรัฐ ลูกจ้างตามโรงพยาบาล การไฟฟ้า ชลประทาน เป็นต้น

6.2) หน่วยธุรกิจในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า เช่น โรงงานแป้งมัน โรงงาทำขนมจีน โรงสีขนาดใหญ่ โรงสีขนาดเล็ก โรงงานผลิตผลิตภัณฑ์คอนกรีต ปืมน้ำมัน ร้านจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง ร้านค้าย่อย เป็นต้น

7) สภาพทางสังคม

7.1) สภาพทางการศึกษา

สถานศึกษาที่ให้บริการประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่ามีทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบ และแหล่งความรู้ต่าง ๆ หลายแห่งดังนี้

1. โรงเรียนประถมศึกษา	2 แห่ง
2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3 แห่ง
3. ที่อ่านหนังสือพิมพ์หมู่บ้าน	3 แห่ง
4. หอกระจายข่าว	8 แห่ง
5. หอกระจายข่าวแบบไร้สาย	8 แห่ง

7.2) สถาบันและองค์การทางศาสนา ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่าส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ 95 เปอร์เซ็นต์ นอกนั้นเป็นศาสนาอื่น และมีวัดจำนวน 8 แห่ง โบสถ์คริสต์ 1 แห่ง

7.3) การสาธารณสุข สถานพยาบาลที่ให้บริการประชาชนในเขตตำบลอู่เม่ามี 2 แห่ง ดังนี้โรงพยาบาลของรัฐขนาด 5 เตียง 1 แห่ง (ตั้งอยู่ในเขต ทต.โลกศรี) และสถานีอนามัยประจำตำบล 1 แห่ง (ตั้งอยู่ในเขต ทต.โลกศรี)

7.4) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน หน่วยงานที่ให้ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มี 2 หน่วย คือป้อมยามตำรวจ 1 แห่ง และ สถานีดับเพลิง 1 แห่ง (ตั้งอยู่ในเขต ทต.โลกศรี)

8. การบริการขั้นพื้นฐาน

8.1) สถานที่ราชการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า ตั้งอยู่ในเขตหมู่ที่ 1

8.2) การคมนาคม องค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า มีเส้นทางคมนาคมติดต่อกับอำเภอและจังหวัดโดยสะดวกโดยมีถนนสายหลักคือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 213 หรือถนนถีนานนท์ ซึ่งพาดผ่านตอนบนสภาพการใช้งานได้ดี ผิวจราจรแอสฟัลท์ตลอดสาย และถนนระหว่างหมู่บ้านใหญ่ผิวจราจรแอสฟัลท์ และถนนเรียบตามคลองชลประทานสามารถเชื่อมกับหมู่บ้านต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกทุกฤดูกาล

8.3) การโทรคมนาคม การโทรคมนาคมขององค์การบริหารส่วนตำบลลุ่มเม่า ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ มีที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข 1 แห่ง หมู่ที่ 1 และมีโทรศัพท์สาธารณะ 8 แห่ง

8.4) การไฟฟ้า องค์การบริหารส่วนตำบลลุ่มเม่า ได้รับบริการไฟฟ้าโดยการดำเนินการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดกาฬสินธุ์ขณะนี้การให้บริการไฟฟ้าตามครัวเรือนครอบคลุมทั่วถึงแต่ไฟฟ้าสาธารณะและไฟฟ้าเพื่อการเกษตรยังไม่เพียงพอ

8.5) แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ มีแหล่งน้ำธรรมชาติในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลลุ่มเม่า เกือบจะทั้งหมดมีน้ำตลอดปีมีส่วนน้อยเท่านั้นที่ปริมาณน้ำลดลงในฤดูแล้ง แหล่งน้ำธรรมชาติมีดังนี้ ได้แก่ ลำน้ำพาน

8.6) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ในองค์การบริหารส่วนตำบลลุ่มเม่า มีแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นหลายชนิดกระจายอยู่ตามบ้านต่างๆ ดังนี้

ประปา 7 แห่ง ให้บริการครอบคลุมพื้นที่ 8 หมู่บ้าน
 บ่อบาดาล 12 แห่ง ใช้การได้ 3 แห่ง ชำรุด 9 แห่ง
 บ่อน้ำตื้น 49 แห่ง ใช้บริการได้ 36 แห่ง ชำรุด 13 แห่ง
 คลองชลประทาน 25 สาย ขนาดกลาง 2 สาย คลองซอย 23 สาย
 ถังเก็บน้ำฝนหมู่บ้าน 20 แห่ง ใช้การได้ทั้งหมด
 ฝายน้ำขนาด 2,000 ลิตร ของราษฎร 1,200 ใบ
 สระน้ำสาธารณะ 5 แห่ง

8.7) การประปา

ประปา 7 แห่ง ให้บริการครอบคลุมพื้นที่ทั้ง 8 หมู่บ้าน

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมบัติ แก้วบุตตา ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพญาเย็น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา วัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล 2) เพื่อเปรียบเทียบประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพญาเย็นจำนวน 245 คน ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูล สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test ผลการศึกษาพบว่า

1) คุณลักษณะส่วนบุคคลของประชาชน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุ 41-50 ปี การศึกษาในระดับประถมศึกษา และรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาท ตามลำดับ

2) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพญาเย็น โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านส่งเสริมการกีฬา ด้านจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ตามลำดับ

3) ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน⁴⁷

บุรณี สุภศิลป์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา วัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา 2) เพื่อเปรียบเทียบประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังน้ำเขียว จำนวน 284 คน ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูล สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test ผลการศึกษาพบว่า

1) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจ ด้านพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม ด้านการศึกษา ด้านการเมือง ด้านการพัฒนากีฬา และด้านอนุรักษ์จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ

2) ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมาไม่แตกต่างกัน

⁴⁷สมบัติ แก้วบุคดา, “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลดงพญาเย็น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2548, 126 หน้า.

3) สำหรับข้อเสนอแนะ ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล ควรจัดสรรเงินงบประมาณเบี้ยยังชีพให้แก่คนชรา ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ป่วยโรคเอดส์ให้ครบทุกคน และควรจัดทำที่ดินทำกินให้แก่ประชาชนผู้ไม่มีที่ดินทำกินด้วย⁴⁸

สหัชชัย เรียงรุ่งโรจน์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาตำบล : ศึกษาเฉพาะตำบลบางกะดี จังหวัดปทุมธานี วัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาตำบล 2) เพื่อเปรียบเทียบ ประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา รายได้ และอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาตำบลแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลกะดี จำนวน 232 คน ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูล สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test ผลการศึกษาพบว่า

1) ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาตำบล : ศึกษาเฉพาะตำบลบางกะดี จังหวัดปทุมธานี โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม ด้านศึกษา ด้านพัฒนากีฬา และด้านโครงสร้างพื้นฐาน ตามลำดับ

2) ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา รายได้ และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาตำบลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁴⁹

หัชชฎาพร ทองปั้น ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย ผลการศึกษาพบว่า

⁴⁸บุรณี สุกศิลป์, “ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในหลักการพัฒนาคุณภาพชีวิต อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา”, วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2547, 107 หน้า.

⁴⁹สหัชชัย เรียงรุ่งโรจน์, “ความคิดเห็นของประชาชนต่องานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีบางกะดีและบ้านปทุม จังหวัดปทุมธานี”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2545, 137 หน้า.

1) ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 31-40 ปี มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 35.3 การศึกษาส่วนใหญ่จบระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 38.7 อาชีพหลักส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 35.3 รายได้ต่อเดือนร้อยละ 48.6 ต่ำกว่า 5,000 บาท

2) ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านสาธารณสุข ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา ด้านการเมืองและการบริหารจัดการ ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและด้านโครงสร้างพื้นฐาน ตามลำดับ

3) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา รายได้ และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁵⁰

สุภาวดี ฤกษ์ดี ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองไทร อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษาพบว่า

1) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองไทร โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ ด้านสาธารณสุข ด้านการเมืองและการบริหารจัดการ และด้านโครงสร้างพื้นฐาน

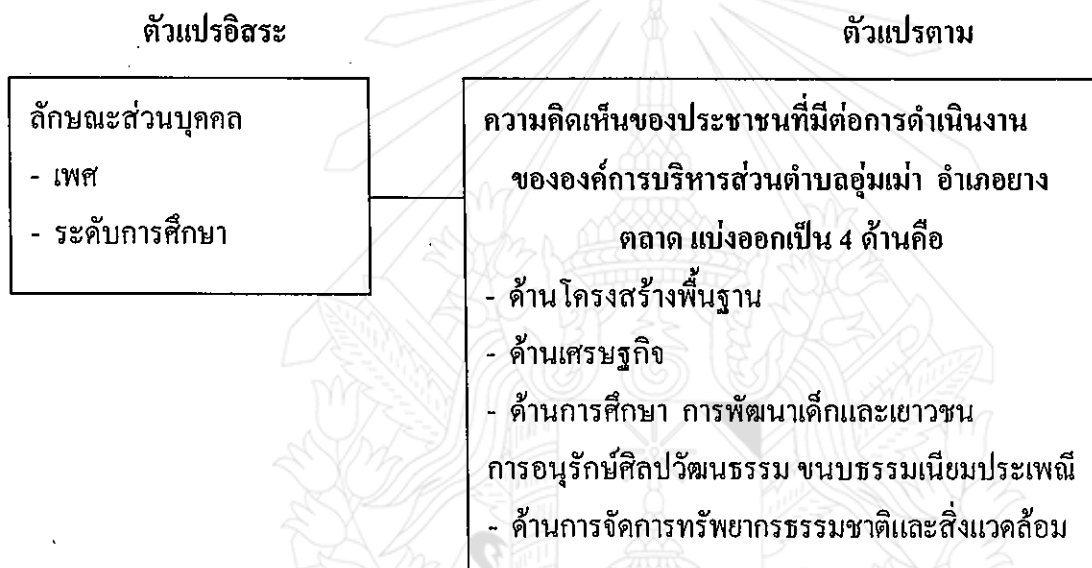
2) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ การศึกษา รายได้ และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองไทร แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁵¹

⁵⁰ ชัชชฎาพร ทองปั้น, “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), 2551, 135 หน้า.

⁵¹ สุภาวดี ฤกษ์ดี, “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองไทร อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), 2551, 226 หน้า.

2.7 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากนักวิชาการ ตลอดทั้งระเบียบกฎหมายที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดของ บัญญัติ พุ่มพันธ์⁵² ได้กล่าวถึง อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 ไว้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เป็นกรอบแนวคิดหลักในการวิจัยครั้งนี้ โดยกำหนดตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ และระดับการศึกษา กับตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่มเ่า อำเภอยางตลาด ตามโครงสร้างที่ปรากฏดังต่อไปนี้คือ

ภาพประกอบที่ 1 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

⁵²บัญญัติ พุ่มพันธ์, รวมกฎหมายเกี่ยวกับองค์ปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง พ.ศ. 2546, อ่างแล้ว, หน้า 85-90.

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ประการที่หนึ่ง เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ประการที่สอง เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีเพศ และระดับการศึกษา แตกต่างกัน และประการที่สาม เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อให้การศึกษารุ่นนี้ บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 3,582 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อายุ 18 ปีขึ้นไป ของหมู่บ้านต่าง ๆ ในเขต ตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 360 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากการคำนวณสูตรของยามานะ (Yamane)¹ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดของประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 0.05

$$\begin{aligned} n &= \frac{3,582}{1 + (3,582)(.05)^2} \\ &= 359.81 \end{aligned}$$

3.2 เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลากแบบไม่ทดแทนเทียบสัดส่วนแบบบัญญัติไตรยางศ์ จนได้จำนวนตัวอย่างครบ 360 คน เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป ดังตารางที่ 3.1

¹ Taro Yamane, *Statistics an introductory Analysis*, (Tokyo : Harper Inter – national Edition, 1970), PP.580-581.

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 18 ปี บริบูรณ์ขึ้นไป ในเขตตำบล
อุ่มเม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

หมู่บ้าน	จำนวนประชากร (N)	ตัวอย่าง (n)
หมู่ที่ 1 บ้านอุ่มเม่า	441	= 44
หมู่ที่ 2 บ้านคอนดู่	558	= 56
หมู่ที่ 3 บ้านโคกเครือ	457	= 46
หมู่ที่ 8 บ้านอุ่มเม่า	309	= 31
หมู่ที่ 9 บ้านท่างาม	766	= 77
หมู่ที่ 10 บ้านหัวขัว	356	= 36
หมู่ที่ 11 บ้านคำม่วง	379	= 38
หมู่ที่ 12 บ้านดอนขี้เหล็ก	316	= 32
รวม	3,582	360

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) สร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิด (Closed – end – Questions) ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และระดับการศึกษา เป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ลงในช่อง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิด (Closed – end – Questions) แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มเม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 17 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา การพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี และด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีลักษณะความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ ตามหลักเกณฑ์ของลิเคิร์ต (Likert)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended – Questions) ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ให้ผู้ตอบแสดงข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

3.4 วิธีการสร้างเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนววัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้คือ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.4.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาถึงรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนด

3.4.2 ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.4.3 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาวิเคราะห์ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ลักษณะการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

3.4.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรง และความครอบคลุมของเนื้อหาของข้อคำถามในแต่ละข้อว่าตรงตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา หลังจากนั้นจึงนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.4.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ตามอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เสนอแบบสอบถามฉบับร่างให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา ทางภาษา และความถูกต้อง วัดได้ตรงวัตถุประสงค์ของการวัด ซึ่งพบว่า ข้อคำถามทุกข้อในทุกตอนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด รวมทั้งตรวจสอบความเป็นปรนัย (Objectivity) ของคำถามและคำตอบแต่ละข้อ เพื่อให้ได้ข้อคำถามและคำตอบที่ชัดเจน ถูกต้อง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1) พระมานิพิทย์ อินุทจารี ตำแหน่ง อาจารย์วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย/เลขานุการศูนย์การศึกษานันท์วิทยาลักษณ์สำเร็จการศึกษาศน.บ. (ภาษาอังกฤษ), ศศ.ม. พุทธศาสนศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเกี่ยวกับคำและภาษา

2) ดร.อัสลา เทียมสระคู ตำแหน่ง อาจารย์พิเศษ ประจำวิทยาลัยศาสนศาสตร์ เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย สำเร็จการศึกษา Ph.D. (Development Education) Central Luzon State University of the Philippines เป็นผู้เชี่ยวชาญด้าน สถิติและระเบียบวิธีวิจัย

3) พ.จ.อ.สรศักดิ์ บัวผัน ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มเม่า อำเภอ ยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ สำเร็จการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัย รามคำแหง เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3.4.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว มาทำการปรับแก้ให้ เหมาะสม ตามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปตรวจสอบคุณภาพด้านค่า อำนาจจำแนกของข้อคำถาม ความตรงของเครื่องมือ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง แล้ว จัดพิมพ์แบบสอบถาม

3.4.7 นำแบบสอบถามได้ปรับแก้และตรวจสอบความถูกต้องแล้วมาทดลองใช้ (Try Out) เพื่อหาความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนก กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัย นำไปทดลองกับพนักงาน ลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มเม่า อำเภอยางตลาด จังหวัด กาฬสินธุ์ 30 คน

3.4.8 รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ทดลองใช้ และวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็น รายข้อ (Discrimination Power) โดยใช้วิธี Item-total Correlation มีค่าตั้งแต่ 0.92 – 0.95

3.4.9 ตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)² มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.93

3.4.10 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่ม ตัวอย่างต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.5.1 ผู้วิจัยทำหนังสือ เสนอบัณฑิตวิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ ถึง ผู้นำท้องถิ่นตำบลอุ่มเม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ ร่วมมือในการ เก็บรวบรวมข้อมูล

² ภาควิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, พื้นฐานการวิจัยการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 2, (กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์, 2548), หน้า 93-94.

3.5.2 ชี้แจงวัตถุประสงค์ตลอดจนวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลให้แก่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5.3 ผู้วิจัยออกเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม กลุ่มตัวอย่างตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อชี้แจงและสร้างความเข้าใจในการกรอกแบบสอบถาม ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง เริ่มเก็บข้อมูล จากวันที่ 25 พฤษภาคม – 3 มิถุนายน 2552 รวมระยะเวลา 10 วัน

3.5.4 ภายหลังจากเสร็จสิ้นการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามในแต่ละวัน ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม

3.5.5 จากการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ปรากฏว่า ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 360 ฉบับ คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยการแบ่งการกระทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.6.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)³ ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้คือ

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	กำหนดให้	4	คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

3.6.2 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.6.3 นำผลการวิเคราะห์ที่ได้เปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปรความหมายเฉลี่ย เพื่อหาค่าระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน ตามเกณฑ์ดังนี้

³ บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 6, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2546), หน้า 40.

ค่าเฉลี่ย	4.21 – 5.00	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.41 – 4.20	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมาก
ค่าเฉลี่ย	2.61 – 3.40	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.81 – 2.60	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.80	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ⁴

ผู้วิจัยได้กำหนดช่วงค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.80 ดังนี้

$$\text{ช่วงระหว่างระดับค่าเฉลี่ย (Range)} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}}$$

$$\begin{aligned} \text{ค่าเฉลี่ย} &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

3.6.4 ทำการทดสอบสมมติฐาน ด้วยการใช้สถิติเพื่อการเปรียบเทียบการทดสอบค่าที่ (t-test) และ F-test (One-way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.6.5 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และพรรณนาวิเคราะห์

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.7.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

1) การหาค่าอำนาจจำแนก (Discriminative Power) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อย่างง่าย (Simple Correlation Co-efficient) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item – total Correlation)

2) การหาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับใช้สถิติแอลฟา (Alpha Co-efficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

3.7.2 สถิติพื้นฐาน

- 1) ความถี่ (Frequency)
- 2) ร้อยละ (Percentage)

⁴ วรพจน์ พรหมสัตยพรต และสมัทนา กลางคาร, หลักการวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ โครงการตำราหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต, พิมพ์ครั้งที่ 2, (มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542), หน้า 149.

จากสูตร $P = \frac{n \times 100}{N}$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

n แทน จำนวนข้อมูลที่ได้รับจากกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนคน

3) ค่าเฉลี่ย (Mean) (\bar{X})

จากสูตร $\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนตัวอย่าง

4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (S.D.)

จากสูตร $S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3.7.3 สถิติเพื่อเปรียบเทียบ

1) Independent Sampling t - test เพื่อทดสอบสมมติฐานความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ตัวแปรที่ศึกษาของประชากร 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน

2) F - test (One-way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐานความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่มขึ้นไป

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
- S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- n แทน ค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา
- t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน (t- Distribution)
- F แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน (F- Distribution)
- *
- p แทน ความน่าจะเป็นที่จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (Probability)
- M.S แทน ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)
- S.S แทน ผลรวมกำลังสอง (Sum of Square)
- d.f. แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of freedom)

4.2 ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ตามตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ เพศ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอ
ยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ ลักษณะส่วนบุคคลของประชาชนที่มีความคิดเห็นต่อการดำเนิน
ขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏตามตารางที่ 4.1-4.2

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนที่มีความคิดเห็นต่อการดำเนินขององค์การ
บริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	166	46.10
หญิง	194	53.90
รวม	360	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด
จังหวัดกาฬสินธุ์ ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 53.9 รองลงมาเป็น เพศ
ชาย จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 46.1 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนที่มีความคิดเห็นต่อการดำเนินขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามระดับ การศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา (ป.1 – ป.6)	197	54.70
มัธยมศึกษา (ม.1 – ม.6)	71	19.70
อนุปริญญา/เทียบเท่า (ปวส.)	49	13.60
ปริญญาตรีขึ้นไป	43	12
รวม	360	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษา ประถมศึกษา จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 54.7 รองลงมา ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาจำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 19.7 ระดับการศึกษาอนุปริญญา/เทียบเท่า (ปวส.) จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 13.60 และระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 12 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและเป็นแยกรายด้าน แสดงดังตารางที่ 4.3-4.9 ดังนี้

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้าน

ข้อที่	ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มเม่า	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	3.42	0.82	มาก
2	ด้านเศรษฐกิจ	3.23	0.73	ปานกลาง
3	ด้านการศึกษา การพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี	3.12	0.89	ปานกลาง
4	ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2.75	0.63	ปานกลาง
รวม		3.13	0.76	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐานและระดับปานกลางมีอยู่ 3 ข้อ โดยเรียงลำดับตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาลำดับต่ำสุด คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา การพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี และด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	การปรับปรุงและซ่อมแซมถนน	3.54	0.73	มาก
2	การขยายเขตไฟฟ้า/การให้บริการใช้ไฟฟ้า	3.43	0.62	มาก
3	การพัฒนาแหล่งน้ำดื่มและน้ำใช้	3.46	0.97	มาก
4	การจัดทำป้ายแสดงเขตหมู่บ้าน	3.23	0.96	ปานกลาง
รวม		3.42	0.82	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ คือ โดยเรียงลำดับตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด คือ การปรับปรุงและซ่อมแซมถนน การพัฒนาแหล่งน้ำดื่มและน้ำใช้ และการขยายเขตไฟฟ้า/การให้บริการไฟฟ้า และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ข้อ คือ การจัดทำป้ายแสดงเขตหมู่บ้านตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านเศรษฐกิจ โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านเศรษฐกิจ	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	การจัดหาตลาดรองรับผลผลิตทางการเกษตร	3.23	0.71	ปานกลาง
2	การจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ทางการเกษตร	3.25	0.74	ปานกลาง
3	การจัดฝึกอบรมอาชีพให้แก่ชาวบ้านจากองค์กรภายนอก	3.24	0.75	ปานกลาง
4	การส่งเสริมเกษตรแบบผสมผสาน การสนับสนุนงบประมาณแก่ผู้ประกอบการอาชีพเกี่ยวกับการปศุสัตว์ภายในหมู่บ้าน	3.21	0.72	ปานกลาง
รวม		3.23	0.73	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านเศรษฐกิจ โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด คือ การจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์การเกษตร การจัดฝึกอบรมอาชีพให้แก่ชาวบ้านจากองค์กรภายนอก และการจัดหาตลาดรองรับผลผลิตทางการเกษตรตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการศึกษา การพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านการศึกษา การพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	การส่งเสริมและสนับสนุนศิลปะพื้นบ้าน/ภูมิปัญญาชาวบ้าน	2.79	0.82	ปานกลาง
2	การจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน	3.16	0.95	ปานกลาง
3	การสนับสนุนการแข่งขันกีฬาต้านยาเสพติด	3.08	0.90	ปานกลาง
4	การจัดกิจกรรมสงฆ์พระ/รดน้ำผู้สูงอายุ	3.38	0.88	ปานกลาง
รวม		3.12	0.89	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่า จากตารางที่ 4.4 พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการศึกษา การพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี โดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด คือ การจัดกิจกรรมสงฆ์พระ/รดน้ำผู้สูงอายุ การจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน และการสนับสนุนการแข่งขันกีฬาต้านยาเสพติดตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ด้านการให้ข้อมูล	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	การจัดการและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	3.16	0.63	ปานกลาง
2	การเกษตรชีวภาพ/ การทำการเกษตรทางเลือกใหม่โดย ไม่ใช้สารเคมีจากองค์กรภายนอก	3.14	0.64	ปานกลาง
3	การจัดกิจกรรมปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ	3.10	0.67	ปานกลาง
4	การจัดอบรมเยาวชนพิทักษ์สิ่งแวดล้อม	2.71	0.62	ปานกลาง
5	การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ภายใน หมู่บ้าน	1.62	0.57	น้อย
	รวม	2.75	0.63	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับตามข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด คือ การจัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำ การเกษตรชีวภาพ/ การทำการเกษตรทางเลือกใหม่โดยไม่ใช้สารเคมีจากองค์กรภายนอก การจัดกิจกรรมปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติตามลำดับ และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย จำนวน 1 ข้อ คือ การกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ภายในหมู่บ้าน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

1) ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม 4 ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	166	3.13	0.20	ปานกลาง
หญิง	194	3.12	0.21	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างเมื่อแยกตามเพศ เพศชายมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในระดับปานกลาง เพศหญิงมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.9 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม 4 ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	p
ชาย	166	3.13	0.20	0.31	0.758
หญิง	194	3.12	0.21		

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างเมื่อแยกตามเพศมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	166	3.42	0.54	มาก
หญิง	194	3.41	0.58	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.11 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	p
ชาย	166	3.42	0.54	0.10	0.919
หญิง	194	3.41	0.58		

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างเมื่อแยกตามเพศมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านเศรษฐกิจ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	166	3.25	0.36	ปานกลาง
หญิง	194	3.23	0.36	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลุ่มเม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านเศรษฐกิจ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	p
ชาย	166	3.42	0.54	0.53	0.599
หญิง	194	3.41	0.58		

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างเมื่อแยกตามเพศมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านเศรษฐกิจ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลุ่มเม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการศึกษา การพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมและประเพณี จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	166	3.11	0.48	ปานกลาง
หญิง	194	3.12	0.46	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการศึกษา การพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมและประเพณี อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.15 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลุ่มเม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการศึกษา การพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	p
ชาย	166	3.11	0.48	0.20	0.839
หญิง	194	3.12	0.46		

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างเมื่อแยกตามเพศมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการศึกษา การพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มเม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	166	3.25	0.36	ปานกลาง
หญิง	194	3.23	0.36	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านโครงสร้างพื้นฐาน อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.17 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มเม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านเศรษฐกิจ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	p
ชาย	166	2.75	0.28	0.36	0.723
หญิง	194	2.74	0.29		

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างเมื่อแยกตามเพศมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่างกัน

2) ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู๋แม่ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู๋แม่ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม 4 ด้าน จำแนกตามการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา (ป.1 – ป.6)	197	3.14	0.21	ปานกลาง
มัธยมศึกษา (ม.1 – ม.6)	71	3.14	0.20	ปานกลาง
อนุปริญญา/เทียบเท่า (ปวส.)	49	3.11	0.18	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	43	3.08	0.19	ปานกลาง
รวม	360	3.11	0.16	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู๋แม่ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อแยกตามระดับการศึกษา มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความพึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู๋แม่ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม 4 ด้าน จำแนกตามการศึกษา

ระดับการศึกษา	SS	df	Ms	F	p
ระหว่างกลุ่ม	.152	3	.051	1.218	.303
ภายในกลุ่ม	14.798	356	.042		
รวม	7.610	51			

* แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู๋แม่ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน จำแนกตามการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา (ป.1 – ป.6)	197	3.42	0.57	มาก
มัธยมศึกษา (ม.1 – ม.6)	71	3.52	0.59	มาก
อนุปริญญา/เทียบเท่า (ปวส.)	49	3.33	0.45	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	43	3.31	0.55	ปานกลาง
รวม	360	3.39	0.53	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.20 พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษามีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อแยกตามระดับการศึกษา มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความพึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน จำแนกตามการศึกษา

ระดับการศึกษา	SS	df	Ms	F	p
ระหว่างกลุ่ม	1.679	3	.560	1.927	1.105
ภายในกลุ่ม	111.527	356	.313	1.786	0.149
รวม	113.206	359			

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านเศรษฐกิจ จำแนกตามการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา (ป.1 – ป.6)	197	3.24	0.36	มาก
มัธยมศึกษา (ม.1 – ม.6)	71	3.25	0.36	มาก
อนุปริญญา/เทียบเท่า (ปวส.)	49	3.21	0.38	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	43	3.22	0.32	ปานกลาง
รวม	360	3.39	0.34	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.22 พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษามีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อแยกตามระดับการศึกษา มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความพึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านเศรษฐกิจ จำแนกตามการศึกษา

ระดับการศึกษา	SS	df	Ms	F	p
ระหว่างกลุ่ม	.055	3	.180	.142	.935
ภายในกลุ่ม	46.111	356	.130		
รวม	46.111	359			

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านเศรษฐกิจ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการศึกษา การพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี จำแนกตามการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา (ป.1 – ป.6)	197	3.13	0.47	ปานกลาง
มัธยมศึกษา (ม.1 – ม.6)	71	3.06	0.47	ปานกลาง
อนุปริญญา/เทียบเท่า (ปวส.)	49	3.18	0.41	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	43	3.07	0.53	ปานกลาง
รวม	360	3.11	0.46	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.24 พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษามีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการศึกษา การพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อแยกตามระดับการศึกษา มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความพึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการศึกษา การพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี จำแนกตามการศึกษา

ระดับการศึกษา	SS	df	Ms	F	p
ระหว่างกลุ่ม	.591	3	.197	.885	0.449
ภายในกลุ่ม	79.240	356	.223		
รวม	79.831	359			

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการศึกษา การพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ประถมศึกษา (ป.1 – ป.6)	197	2.76	0.28	ปานกลาง
มัธยมศึกษา (ม.1 – ม.6)	71	2.74	0.30	ปานกลาง
อนุปริญญา/เทียบเท่า (ปวส.)	49	2.73	0.27	ปานกลาง
ปริญญาตรีขึ้นไป	43	2.71	0.31	ปานกลาง
รวม	360	2.735	0.29	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.26 พบว่าประชากรกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษามีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อแยกตามระดับการศึกษา มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.27

ตารางที่ 4.27 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความพึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามการศึกษา

ระดับการศึกษา	SS	df	Ms	F	p
ระหว่างกลุ่ม	.124	3	.0411	.503	.680
ภายในกลุ่ม	29.233	356	.082		
รวม	29.357	359			

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอ
ยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 4.28 แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอ
ยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์	ความถี่ (คน)
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	
- ควรเพิ่มการติดตั้งไฟฟ้าถนนเพิ่มเติม ตามทางโค้งหรือทางแยกเข้าซอยหมู่บ้าน	4
- ควรให้มีการจัดทำป้ายแสดงเขตหมู่บ้านให้ชัดเจน	3
2. ด้านเศรษฐกิจ	
- ควรเพิ่มงบประมาณในการสนับสนุนกลุ่มอาชีพหมู่บ้าน	6
- ควรมีหน่วยงานกลางในการประสานงานเรื่องผลผลิตทางการเกษตรระหว่าง ประชาชนกับตลาดกลางการเกษตร	5
3. ด้านการศึกษา การพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี	
- ควรมีการส่งเสริมศิลปะพื้นบ้านให้กับเยาวชนภายในเขตตำบล	8
- ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยจัดสถานที่ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของตำบล	7
4. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	
- ควรมีการจัดที่ทิ้งขยะประจำหมู่บ้าน และถังขยะภายในหมู่บ้าน	10
- ควรมีรถขยะเพื่อเก็บขยะภายในตำบล	9
รวม	52

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า โดยเรียงลำดับความถี่สูงสุดไปหาคำสุดท้าย ดังนี้คือ

ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความถี่ จำนวน 19 คน ด้านการศึกษาการพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี จำนวน 15 คน และด้านเศรษฐกิจ ความถี่ จำนวน 11 คน ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามตัวแปรเพศ และระดับการศึกษา
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 360 คน ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูล โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ และตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) t-test และ F-test (One - way - ANOVA) และแบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ส่วนดังนี้ คือ

ส่วนที่ 1 สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 2 อภิปรายผล

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย ปรากฏผลดังนี้คือ

5.1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 53.9 และระดับการศึกษา ส่วนใหญ่ระดับการศึกษา ประถมศึกษา จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 54.7 ตามลำดับ

5.1.2 ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 1 ด้านคือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา การพัฒนาเด็ก และเยาวชน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี และด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อคือ ข้อ 1 การปรับปรุงและซ่อมแซมถนน ข้อ 3 การพัฒนาแหล่งน้ำดื่มและน้ำใช้ ข้อ 2 การขยายเขตไฟฟ้า/ การให้บริการใช้ไฟฟ้า และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ข้อ คือข้อ 4 การจัดทำป้ายแสดงเขตหมู่บ้าน ตามลำดับ

ด้านเศรษฐกิจ พบว่า โดยรวม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุดคือ ข้อ 2 การจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ทางการเกษตร ข้อ 3 การจัดฝึกอบรมอาชีพให้แก่ชาวบ้านจากองค์กรภายนอก ข้อ 1 การจัดหาตลาดรองรับผลผลิตทางการเกษตร และข้อ 4 การส่งเสริมเกษตรแบบผสมผสาน การสนับสนุนงบประมาณแก่ผู้ประกอบการอาชีพเกี่ยวกับการปศุสัตว์ภายในหมู่บ้าน ตามลำดับ

ด้านการศึกษา การพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี พบว่า โดยรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ข้อ คือ ข้อ 4 การจัดกิจกรรมสงฆ์พระ/รดน้ำคำผู้สูงอายุ และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ข้อ คือ ข้อ 2 การจัดการศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ ข้อ 3 การสนับสนุนการแข่งขันกีฬาต้านยาเสพติด และข้อ 4 การส่งเสริมและสนับสนุนศิลปะพื้นบ้าน/ภูมิปัญญาชาวบ้าน ตามลำดับ

ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ คือ ข้อ 1 การจัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ข้อ 2 การเกษตรชีวภาพ/ทำการเกษตรทางเลือกใหม่โดยไม่ใช้สารเคมีจากองค์กรภายนอก ข้อ 3 การจัดกิจกรรมปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ ข้อ 4 การจัดอบรมเยาวชนพิทักษ์สิ่งแวดล้อม และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย 1 ข้อคือ ข้อ 5 การกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ภายในหมู่บ้านตามลำดับ

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามตัวแปร เพศ และระดับการศึกษา ปรากฏผลดังนี้ คือ

1) ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน ตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ไม่แตกต่างกัน

2) ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ไม่แตกต่างกัน

5.1.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ สามารถเรียงลำดับความถี่สูงสุดไปหาค่าสุด ดังนี้คือ

ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรมีการจัดที่ทิ้งขยะประจำหมู่บ้าน และถังขยะภายในหมู่บ้าน และควรมีรถขยะเพื่อเก็บขยะภายในตำบล

ด้านการศึกษา การพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมและประเพณี ควรมีการส่งเสริมศิลปะพื้นบ้านให้กับเยาวชนภายในเขตตำบล และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยจัดสถานที่ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของตำบล

ด้านเศรษฐกิจ ควรเพิ่มงบประมาณในการสนับสนุนกลุ่มอาชีพหมู่บ้าน และควรมีหน่วยงานกลางในการประสานงานเรื่องผลผลิตทางการเกษตร

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ควรเพิ่มการติดตั้งไฟฟ้าถนนเพิ่มเติม ตามทางโค้งหรือทางแยกเข้าซอยหมู่บ้าน และควรมีให้มีการจัดทำป้ายแสดงเขตหมู่บ้านให้ชัดเจน

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ มีประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายได้ว่า

5.2.1 จากผลการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะ

1) ประชาชนส่วนใหญ่ ไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเท่าที่ควร เช่น การออกประชาคมหมู่บ้าน เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ประชาชนส่วนใหญ่ ไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเท่าใดนัก ทำให้บางครั้งการจัดทำแผนพัฒนาไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ผลลัพธ์ที่ได้ส่วนใหญ่ มาจากแนวคิดของคนบางกลุ่ม ไม่ใช่คนส่วนใหญ่ทั้งหมด ซึ่งมีผลทำให้แนวทางในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ไม่ตรงตามความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่อย่างแท้จริง

2) องค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ได้บริหารจัดการงบประมาณที่เพียงพอในการพัฒนาพื้นที่ที่รับผิดชอบ โดยเฉพาะงบลงทุน ทำให้การพัฒนาตำบลเป็นไปอย่างไม่ทั่วถึง งบประมาณเงินอุดหนุนที่ได้รับจากรัฐบาล ในการดำเนินการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ก็น้อย ส่วนใหญ่จะเป็นเงินเดือน ค่าจ้างของบุคลากร

3) องค์การบริหารส่วนตำบล มีการพัฒนาในด้านโครงสร้างพื้นฐานมากเกินไป ไม่ได้เน้นไปในเรื่องการสร้างเศรษฐกิจให้แก่กลุ่มอาชีพ การส่งเสริมคนชรา ผู้ยากไร้ ผู้ป่วยโรคเอดส์ ผู้ด้อยโอกาส การฟื้นฟูศาสนาและวัฒนธรรม ทำให้การพัฒนาเกิดความไม่สมดุลในนามธรรมและรูปธรรม ประชาชนไม่ได้รับการพัฒนาในการส่งเสริมอาชีพเท่าที่ควร

จากเหตุผลดังกล่าว จึงน่าจะเป็นสาเหตุให้ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลการวิจัยในประเด็นนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบัติ แก้วบุตตา ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพญาเย็น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลคงพญาเย็น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สหัชชัย เรียงรุ่งโรจน์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาตำบล : ศึกษาเฉพาะตำบลบางกะดี จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะตำบลบางกะดี จังหวัดปทุมธานี โดยรวมและเป็นรายด้าน

อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก องค์การบริหารส่วนตำบลบางกะดี มีบทบาทในดำเนินงานพัฒนาตำบลในระดับมาก เช่น ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน องค์การบริหารส่วนตำบลได้พัฒนาถนนพัฒนาระบบประปาหมู่บ้าน ระบบไฟฟ้าภายในหมู่บ้านครบทุกหมู่บ้าน ด้านเศรษฐกิจ พบว่า ได้ส่งเสริมให้ประชาชนมีความกินดี อยู่ดี รู้จักอยู่อย่างพอเพียง ด้านสังคม ได้มีการสงเคราะห์ผู้ชรา ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาสภายในตำบลอย่างครบทุกคน เป็นต้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ได้รับการความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานมากที่สุดคือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

- 1) การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน เป็นไปในรูปธรรมประชาชนส่วนใหญ่สามารถมองเห็น และได้รับความสะดวกสบายในการดำรงชีวิตพอสมควร
- 2) การจัดสรรงบประมาณการพัฒนาภายในองค์การบริหารส่วนตำบล จะมุ่งไปพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานเป็นส่วนใหญ่
- 3) ผู้บริหาร บุคลากรที่เกี่ยวข้อง มีความเอาใจใส่และประสานงานในการพัฒนาและปรับปรุงด้านโครงสร้างพื้นฐานอย่างรวดเร็ว เช่น การปรับปรุงและซ่อมแซมถนน การติดตั้งโคมไฟฟ้าถนน

จากเหตุผลดังกล่าว จึงน่าจะเป็นสาเหตุให้ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ได้รับความความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมากที่สุด ซึ่งผลการวิจัยในประเด็นนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี ฤกษ์ดี ได้ศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองไทร อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานได้รับการความคิดเห็นมากที่สุด แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ชัชชฎาพร ทองปั้น ได้ศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย พบว่า การดำเนินงาน ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีความคิดเห็นของประชาชนน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ประชาชนในเขตตำบลหนองบัว เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ดำเนินการในด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การซ่อมแซมถนนหนทางในหมู่บ้านที่ชำรุดทรุดโทรม ถ้าชำเป็นอย่างมาก การก่อสร้างถนนภายในหมู่บ้านไม่ค่อยมีมาตรฐาน ใช้งานได้แค่ 2-3 ปีก็ชำรุดแล้ว การก่อสร้างถนน คสล. ภายในหมู่บ้านเพิ่มเติมก็ไม่ค่อยเกิดขึ้น ทำให้ประชาชนเดือดร้อนพอสมควร เป็นต้น จากสาเหตุดังกล่าวทำให้ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ได้รับความความคิดเห็นจากประชาชนน้อยที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ได้รับการความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานน้อยที่สุดคือ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

1) ผู้บริหาร ไม่ค่อยจัดสรรงบประมาณให้มีการอบรมให้เยาวชนและประชาชนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ป่าไม้และการจัดการสิ่งแวดล้อม จึงทำให้ไม่มีการรักและหวงแหนป่าไม้ในพื้นที่ของตนเท่าใดนัก

2) พื้นที่ในการทำที่ทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลไม่มีชัดเจน ทำให้การกำจัดขยะภายในหมู่บ้านเกิดปัญหา

3) ขาดการให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องเกษตรแบบผสมผสาน และการลดใช้สารเคมีในพื้นที่เกษตรทำกินของตนเท่าที่ควร เพื่อลดการใช้สารเคมีลง

จากเหตุผลดังกล่าว จึงน่าจะเป็นสาเหตุให้ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้รับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลน้อยที่สุด ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี อุกษิตี ได้ศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองไทร อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า การดำเนินงาน ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้รับการความคิดเห็นน้อยที่สุด แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชัชชฎาพร ทองปั้น ได้ศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย พบว่า การดำเนินงาน ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความคิดเห็นของประชาชนมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก ประชาชน เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ได้ดำเนินการในด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาก เช่น มีการรณรงค์ให้ประชาชนรู้จักรัก หวงแหนสิ่งแวดล้อม มีการปลูกต้นไม้ภายในตำบลเพื่อสร้างความร่มรื่น รณรงค์ให้ประชาชนทิ้งขยะและสิ่งปฏิกูลลงในถังขยะ เป็นต้น จากสาเหตุดังกล่าว จึงน่าจะทำให้ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้รับความคิดเห็นของประชาชนมากที่สุด

5.2.2 การทดสอบสมมติฐาน

1) ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน เช่น เพศชายและเพศหญิง ถึงแม้เพศจะแตกต่างกัน แต่เมื่อได้รับความรู้และการชี้แจง การประชุมเกี่ยวกับการดำเนินงานและกรอบยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบล แนวทางการพัฒนา การจัดสรรงบประมาณ เช่น การให้ความรู้ด้านต่าง ๆ ของกรอบยุทธศาสตร์ในการพัฒนาตำบล แนวทางการแก้ไขปัญหาองค์การบริหารส่วนตำบล บทบาทหน้าที่การดำเนินงาน การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาตำบล เป็นต้น อีกทั้งเพศชายและเพศหญิงก็ได้ให้ความสนใจอย่างเท่าเทียมกัน และเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ก็ไม่มีการเลือกปฏิบัติว่าเพศใด ดังนั้นจึงน่าจะส่งผลให้ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่

แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย สมบัติ แก้วบุตตา ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพญาเย็น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สหัชชัย เรียงรุ่งโรจน์ ได้ศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาตำบล : ศึกษาเฉพาะตำบลบางกะดี จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาตำบลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยประชาชนที่เป็นเพศชายมีความคิดเห็นมากกว่าเพศหญิง สาเหตุอาจเนื่องจาก 1) ประชาชนที่เป็นเพศชายมีความสนใจในบทบาทการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาตำบลมากกว่าเพศหญิง 2) ในการประชุมร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลกับชาวบ้าน เช่น ประชุมวางแผนพัฒนาตำบลประจำปี จะมีประชาชนที่เป็นเพศชายมาประชุมมากกว่าเพศหญิง อีกทั้งเพศชายมีความสนใจในปัญหาบ้านเมืองมากกว่าเพศหญิง 3) เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล เอาใจใส่ประชาชนที่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง เพราะเพศชายได้มักมีการซักถามปัญหาทุกครั้ง เช่น การจัดสรรงบประมาณการพัฒนาตามโครงการ SML โครงการเรียนฟรี 15 ปีดำเนินการถึงไหนแล้ว เป็นต้น

2) ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องจากประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน เช่น ระดับประถมศึกษา ระดับการศึกษามัธยมศึกษา ระดับการศึกษาปวส./เทียบเท่า ระดับการศึกษาปริญญาตรี และระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ถึงแม้ระดับการศึกษาจะแตกต่างกัน แต่เมื่อได้รับความรู้และการชี้แจง การประชุมเกี่ยวกับการดำเนินงานและกรอบยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบล แนวทางการพัฒนา การจัดสรรงบประมาณ เช่น การให้ความรู้ด้านต่างๆ ของกรอบยุทธศาสตร์ในการพัฒนาตำบล แนวทางการแก้ไขปัญหาองค์การบริหารส่วนตำบล บทบาทหน้าที่การดำเนินงาน การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาตำบล เป็นต้น อีกทั้งประชาชนทุกระดับการศึกษาก็ได้ให้ความสนใจอย่างเท่าเทียมกัน และเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ก็ไม่มีการเลือกปฏิบัติว่าจบการศึกษาระดับใด ดังนั้นจึงน่าจะส่งผลให้ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัย สมบัติ แก้วบุตตา ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพญาเย็น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สหัชชัย เรียงรุ่งโรจน์ ได้

ศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาตำบล : ศึกษาเฉพาะตำบลบางกะดี จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาตำบลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีความคิดเห็นมากกว่ากลุ่มอื่น สาเหตุอาจเนื่องจาก 1) ประชาชนที่มีการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีความสนใจในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาตำบล มากกว่าประชาชนกลุ่มที่มีการศึกษาน้อยกว่า 2) ในการประชุมร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลกับชาวบ้าน เช่น ประชุมวางแผนพัฒนาตำบลประจำปี จะมีประชาชนที่มีการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า มาประชุมร่วมด้วยทุกครั้ง และได้ให้ความสนใจในโครงการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบางกะดีที่ได้ดำเนินการให้แก่ชาวบ้านทุกโครงการ 3) เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล เอาใจใส่ประชาชนที่มีการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่ามากกว่ากลุ่มอื่น เพราะคิดว่าเป็นกลุ่มที่มีความรู้ ความสามารถมาก อีกทั้งชาวบ้านที่มีการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า ได้มักมีการซักถามปัญหาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้ง เช่น โครงการชุมชนเข้มแข็ง โครงการเรียนฟรี 15 ปี โครงการพัฒนาแหล่งน้ำภายในตำบลว่าได้ดำเนินการการถึงไหนแล้ว มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้าง เป็นต้น

5.2.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ เรียงตามลำดับความถี่สูงสุดไปหาค่าสุดท้าย คือ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรมีการจัดที่ทิ้งขยะประจำหมู่บ้านและถังขยะภายในหมู่บ้านความถี่ จำนวน 10 คน และควรมีรถขยะเพื่อเก็บขยะภายในตำบลความถี่ จำนวน 9 คน ด้านการศึกษาการพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี ควรมีการส่งเสริมศิลปะพื้นบ้านให้กับเยาวชนภายในเขตตำบลความถี่ จำนวน 8 คน และควรส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยจัดสถานที่ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของตำบลความถี่ จำนวน 7 คน ด้านเศรษฐกิจ ควรเพิ่มงบประมาณในการสนับสนุนกลุ่มอาชีพหมู่บ้าน ความถี่จำนวน 6 คน และควรมีหน่วยงานกลางในการประสานงานเรื่องผลผลิตทางการเกษตรระหว่างประชาชนกับตลาดกลางการเกษตร ความถี่จำนวน 5 คน และด้านโครงสร้างพื้นฐาน ควรเพิ่มการติดตั้งไฟฟ้าถนนเพิ่มเติมตามทางโค้งหรือทางแยกเข้าซอยหมู่บ้าน ความถี่จำนวน 4 คน และควรให้มีการจัดทำป้ายแสดงเขตหมู่บ้านให้ชัดเจน ความถี่จำนวน 3 คน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ประชาชน ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีความถี่สูงสุด คือ ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

- 1) ประชาชนภายในเขตตำบล ต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการเกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ที่มีปริมาณจำนวนมากในเขตตำบล
- 2) ผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ไม่มีการประสานงานและแก้ไขปัญหาขยะในชุมชน ทำให้ปัญหาขยะเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขด่วนที่สุดภายในตำบล
- 3) ประชาชนต้องการที่จะให้องค์การบริหารส่วนตำบลหันมาดูแลและพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านมากขึ้น

และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ประชาชน ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีความถี่ต่ำ คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

- 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน องค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มเม่า ได้มีการพัฒนาขออนุญาตแล้ว ควรให้ความสนใจในการพัฒนาด้านอื่นให้เท่าเทียมกัน
- 2) ผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง มีการเอาใจใส่และแก้ไขปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐานอย่างรวดเร็ว
- 3) ประชาชนมีความร่วมมือในการพัฒนาแนวเขตถนนและหมู่บ้านเป็นอย่างดี

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) จากผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งยังไม่เพียงพอในการพัฒนาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามความคาดหวังของนโยบาย ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น อำเภอขามเฒ่า สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดกาฬสินธุ์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องพยายามส่งเสริมพัฒนาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เพิ่มมากขึ้นจนถึงมากที่สุด เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนภายในตำบลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีที่สุด

2) จากผลการวิจัยพบว่า ประชาชน ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ว่าควรมีการจัดขยะมูลฝอยภายในหมู่บ้าน และควรมีที่ทิ้งขยะภายในตำบลอย่างชัดเจน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น

องค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ควรเร่งจัดทำงบประมาณในการจัดซื้อรถขยะ ถึงขยะภายในหมู่บ้านให้ครบทุกหมู่บ้าน รวมทั้งการดำเนินการจัดหาที่ทิ้งขยะตำบลให้แก่ประชาชน โดยเร่งด่วน

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1) ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อหาสาเหตุ และหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานให้ยิ่งขึ้น

2) ควรศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ กับตำบลอื่น ที่มีขนาดใกล้เคียงกัน เพื่อให้เห็นข้อแตกต่างและนำข้อแตกต่างนั้น มาปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เกิดประโยชน์สุขต่อชุมชนต่อไป

3) ควรศึกษาวิจัยในเชิงลึกในด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามข้อเสนอแนะของประชาชนที่เสนอค่าความถี่มากที่สุด เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

1) หนังสือทั่วไป

- กมล สุดประเสริฐ. รูปแบบการบริหารและการจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจ. กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค, 2541.
- โกวิทย์ พวงงาม. การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2548.
- โกวิทย์ พวงงาม. การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมติใหม่ในอนาคต. กรุงเทพมหานคร : บริษัท บพิศการพิมพ์ จำกัด, 2542.
- จรัล สุวรรณมาลา. ปฏิรูประบบการคลังไทย : การกระจายอำนาจสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2538.
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : บริษัท พินเนส พรินติ้งเซ็นเตอร์ จำกัด, 2539.
- ชนสวรรค์ เจริญเมือง. 100 ปี การปกครองท้องถิ่นไทย พ.ศ. 2440-2540. กรุงเทพมหานคร : โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2547.
- ชนสวรรค์ เจริญเมือง. “การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น” การกระจายอำนาจอย่างไรสร้างประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร : 179 การพิมพ์, 2537.
- นพมาศ ชีรเวทิน. จิตวิทยาสังคมกับชีวิต. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.
- บัญญัติ พุ่มพันธ์. รวมกฎหมายเกี่ยวกับองค์ปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง พ.ศ. 2546. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2547.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2546.
- ประทาน คงฤทธิศึกษากร. การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร : โอเคียนสโตร์, 2526.
- ประหยัด หงส์ทองคำ. การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- ประสาธ หลีกคำ. สังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร : ก้าวหน้า, 2511.
- พยนต์ เอี่ยมสำอางค์. การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2542.
- ภาควิชาและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. พื้นฐานการวิจัยการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กาลสินธุ์ : ประสานการพิมพ์, 2548.
- ลิขิต ชีรเวทิน. การเมืองการปกครองของไทย. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2542.

ลิขิต วีรเวคิน. การกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชนบท.

กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2535.

วรพจน์ พรหมสัตยพรต และสมัทนา กลางคาร, หลักการวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพโครงการ

ตำราหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542.

วิทยา นภาศิริกุลกิจ. การเมืองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย

รามคำแหง, 2523.

วิทยากร เชียงกุล. อธิบายศัพท์การเมืองการปกครองสมัยใหม่. กรุงเทพมหานคร : เดือนตุลา,

2543.

สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย. การศึกษารูปแบบการพัฒนาโครงการ

สุพรรณบุรี : พื้นฐานของการปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง, 2529.

สมคิด เลิศไพฑูรย์. กฎหมายการปกครองท้องถิ่น, กรุงเทพมหานคร : คณะรัฐมนตรี และ

ราชกิจจานุเบกษา, 2547.

เสน่ห์ คุ้มโต. เอกสารการสอนวิชาการบริหารการปกครองท้องถิ่น หน่วยที่ 1 – 7. นนทบุรี :

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2535.

สุชา จันทร์อม. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2542.

โสภา ชูพิชัยกุล. จิตวิทยาสังคมประยุกต์. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.

สำนักนายกรัฐมนตรี, คำสั่ง เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงระบบการบริหารการปกครอง

ท้องถิ่น. ที่ 262/2535, ลงวันที่ 11 ธันวาคม 2535, 2535.

อุทัย หิรัญโต. การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพมหานคร : โอเคียนสโตร์, 2523.

อุทัย หิรัญโต. สังคมวิทยาประยุกต์. กรุงเทพมหานคร : โอเคียนสโตร์, 2519.

2) บทความในวารสาร

วรพจน์ วิสสุตพิชญ์. “หลักการรวมอำนาจ หลักการแบ่งอำนาจและหลักการกระจายอำนาจ”.

ผู้จัดการรายวัน. ธันวาคม 2537 : 4.

สมหมาย ปาริจฉัตร. “ความจริงประเทศไทย (2)”. มติชนสุดสัปดาห์. 21-27 กรกฎาคม 2549 : 32.

3) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

- กำจัด สุขเจริญ. “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานนิคมอุตสาหกรรมสำหรับนครอำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”. การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2544.
- ชัชฎาพร ทองปิ่น. “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอคูเรือ จังหวัดเลย”. สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2551.
- บุรณี ศุภศิลป์. “ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในหลักการพัฒนาคุณภาพชีวิต อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา”. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2547.
- พรชัย รัศมีแพทย์. “การปกครองตนเองนครหลวงกรุงเทพมหานคร : ศึกษาเฉพาะกรณีนิติสัมพันธ์กับองค์การปกครองส่วนกลาง”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530.
- พิรุณ เสดานนท์. “การกระจายอำนาจ : ปัจจัยที่มีต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการกระจายอำนาจในรูปองค์การบริหารส่วนตำบล”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- สมบัติ แก้วนาคดา. “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลคงพญาเย็น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2548.
- สหัสชัย เรียงรุ่งโรจน์. “ความคิดเห็นของประชาชนต่องานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีบางกะดีและบ้านปทุม จังหวัดปทุมธานี”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2545.
- สุภาวดี ฤกษ์ดี. “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองไทร อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี”. สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2551.
- สุวรรณ พินตานนท์. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลสำนักงานพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น”. รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อาสารักษาดินแดน, 2546.

4) เอกสารอื่น ๆ ที่ไม่ได้พิมพ์

ประทาน คังฤทธิศึกษากร. “การกระจายอำนาจการปกครองตนเองของประชาชน”, เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง การกระจายอำนาจกับการพัฒนาการปกครองท้องถิ่นไทยในอนาคต”, 22 สิงหาคม 2539 (อัดสำเนา).

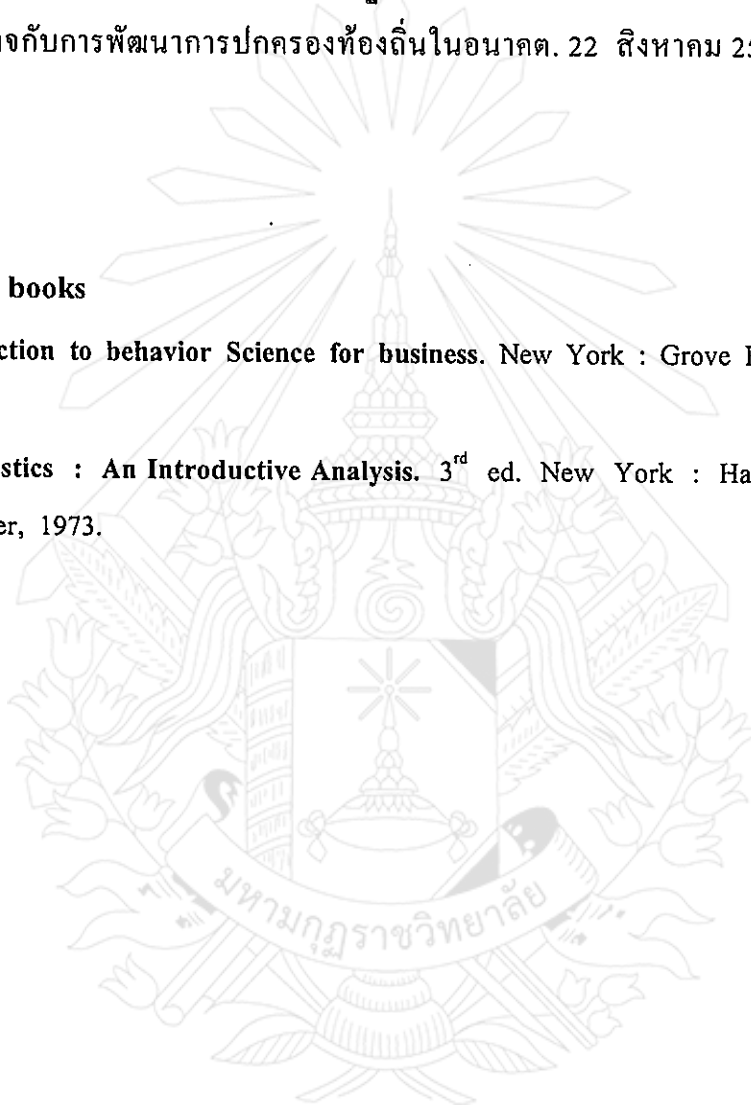
ปรัชญา เวสารัชช์. “แนวโน้มการกระจายอำนาจของรัฐ”. เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่อง การกระจายอำนาจกับการพัฒนาการปกครองท้องถิ่นในอนาคต. 22 สิงหาคม 2537 (อัดสำเนา).

2. ภาษาอังกฤษ

1) General books

Kolasa, B.J. *Introduction to behavior Science for business*. New York : Grove Press, 1969.

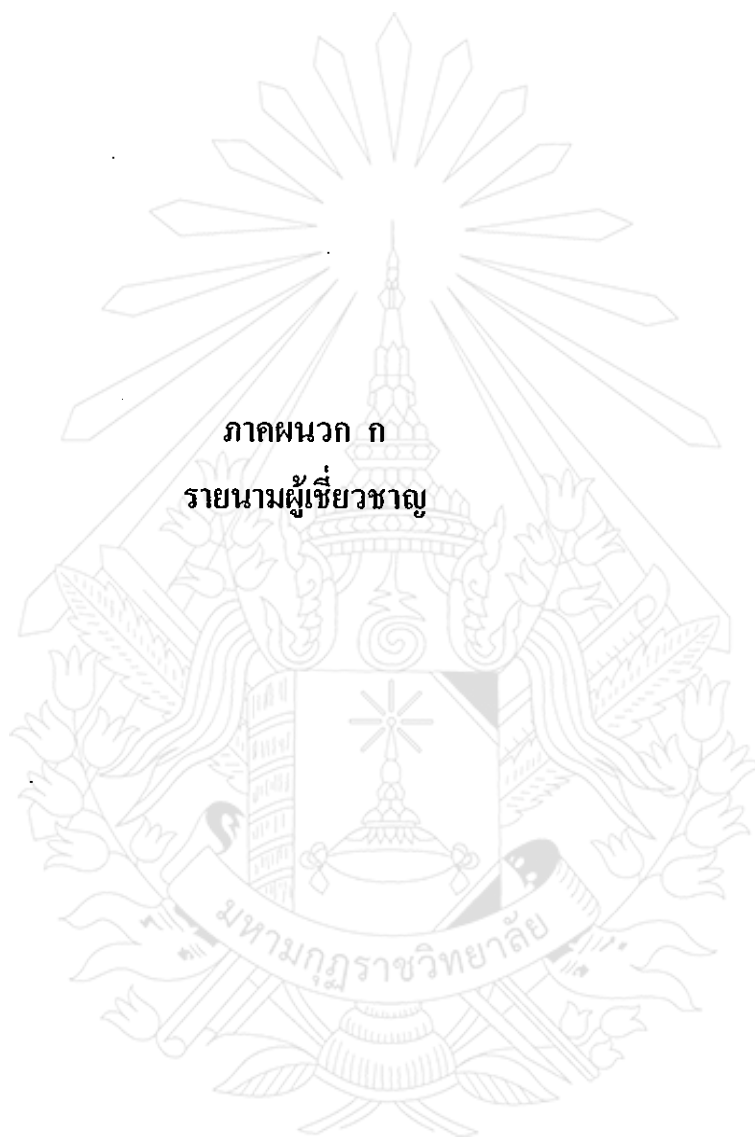
Yamane, Taro. *Statistics : An Introductive Analysis*. 3rd ed. New York : Harper and Row Publisher, 1973.

ภาคผนวก

มหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

มหามกุฏราชวิทยาลัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

พระฉานิพิทย์ อินุทจารี

การศึกษา : สน.บ. (ภาษาอังกฤษ), ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา)
 ตำแหน่ง : อาจารย์ประจำ/ เลขานุการศูนย์การศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย
 สถานที่ทำงาน : วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

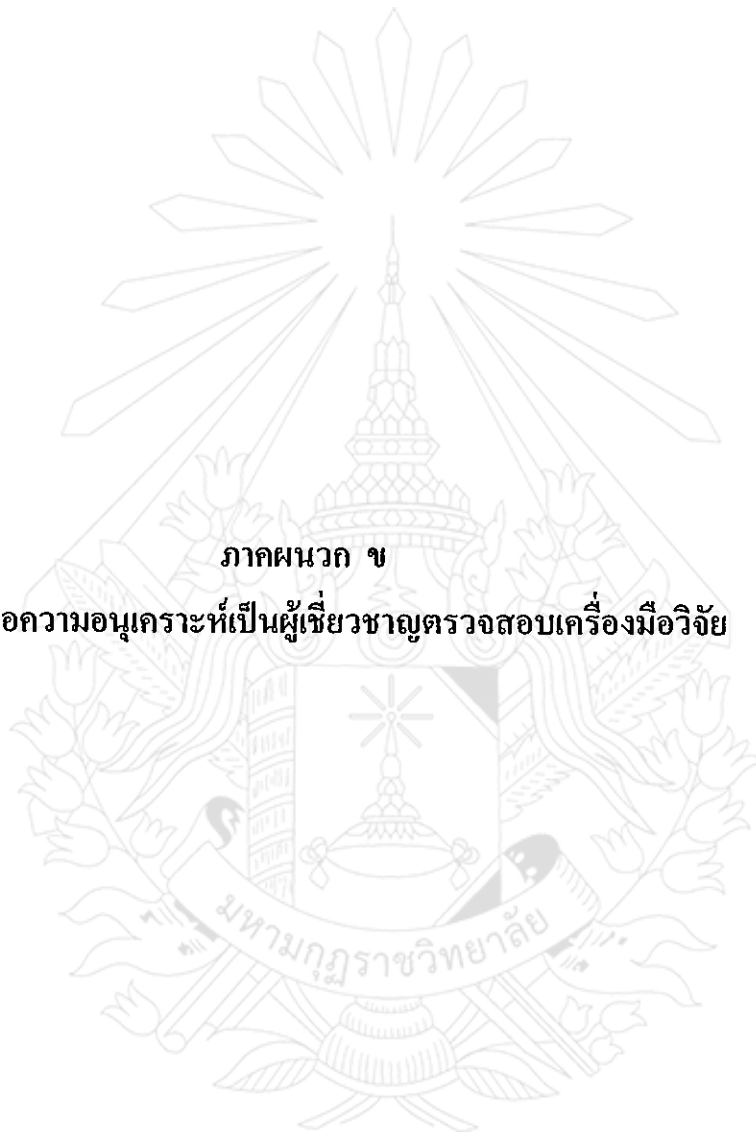
ดร.อัจฉา เทียมสระคู

การศึกษา : Ph.D. (Development Education) Central Luzon State University
 Of the Philippines
 ตำแหน่ง : อาจารย์พิเศษ
 สถานที่ทำงาน : โรงเรียนกลางดงราษฎร์อุปถัมภ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

พ.จ.อ.สรศักดิ์ บัวผัน

การศึกษา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 ตำแหน่ง : ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มเม่า
 สถานที่ทำงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มเม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ ๖๐๒๐/ว ๙๗๘

วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย
๘๔/๑ ถนนถีนานนท์ ตำบลกาฬสินธุ์
อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ๔๖๐๐๐

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร คร.อ้งลา เทียมสระคู

ด้วย นางสาวณัฐรี วันคา นักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ได้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มเม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ขอบความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี เช่นเคย ขออนุโมทนาขอคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระปริยัติสารเวที)

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ
วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

ศูนย์การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๔๓๘๑-๕๓๕๓

ที่ ศธ ๖๐๒๐/ว ๓๙๘

วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๔๔/๑ ถนนดินวานนท์ ตำบลกาฬสินธุ์
อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ๔๖๐๐๐

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร พันจ่าเอกสรศักดิ์ บัวผัน

ด้วย นางสาวณัฐรี วันตา นักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มเม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดตามหลักสูตรศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ขอกความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี เช่นเคย ขออนุโมทนาขอคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระปรีดิสารเวที)

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ

วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๔๓๘๑-๕๓๕๓

ที่ ศธ ๖๐๒๐/ว มคธ

วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย
๘๔/๑ ถนนถิ่นานนท์ ตำบลกาฬสินธุ์
อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ๔๖๐๐๐

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน พระฉานพิพิธ อินทจารี

ด้วย นางสาวณัฐนรี วันดา นักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ได้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มเม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ขอบความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดทราบและพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระปริยัติสารเวที)

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ

วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

ศูนย์การศึกษابัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๔๓๘๑-๕๓๕๓

ภาคผนวก ค

แบบสอบถาม

ชุดที่.....

แบบสอบถาม

เรื่อง

**ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล
อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาโท คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

2. แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มเม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ มี 4 ด้านคือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา การพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี และด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มเม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ขอความกรุณาท่านได้ตอบคำถามทุกข้อ ทุกตอน ให้ตรงกับความจริงมากที่สุดเพื่อที่จะได้ข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มเม่าต่อไป จึงขอขอบพระคุณในความร่วมมือมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(นางสาวฉวีฐนรี วันตา)

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง ให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ตามความเป็นจริง

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. ระดับการศึกษา

() ประถมศึกษา

() มัธยมศึกษา/ปวช.

() ปวส./อนุปริญญา

()ปริญญาตรีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มเม่า

คำชี้แจง 1. ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นเพียงช่องเดียว

2. ระดับความคิดเห็น

มากที่สุด มีความคิดเห็นมากที่สุดในการดำเนินงาน

มาก มีความคิดเห็นมากในการดำเนินงาน

ปานกลาง มีความคิดเห็นปานกลางในการดำเนินงาน

น้อย มีความคิดเห็นน้อยในการดำเนินงาน

น้อยที่สุด มีความคิดเห็นน้อยที่สุดในการดำเนินงาน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มเม่า	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน					
1.1 การปรับปรุงและซ่อมแซมถนน
1.2 การขยายเขตไฟฟ้า / การให้บริการ ใช้ ไฟฟ้า
1.3 การพัฒนาแหล่งน้ำดื่มและน้ำใช้
1.4 การจัดทำป้ายแสดงเขตหมู่บ้าน
2. ด้านเศรษฐกิจ					
2.1 การจัดหาตลาดรองรับผลผลิตทาง การเกษตร
2.2 การจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ ทางการเกษตร
2.3 การจัดฝึกอบรมอาชีพให้แก่ชาวบ้าน จากองค์กรภายนอก
2.4 การส่งเสริมเกษตรแบบผสมผสาน การสนับสนุนงบประมาณแก่ ผู้ ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการปศุสัตว์ ภายในหมู่บ้าน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลอู่เม่า	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. ด้านการศึกษา การพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณี					
3.1 การส่งเสริมและสนับสนุนศิลปะ พื้นบ้าน/ภูมิปัญญาชาวบ้าน
3.2 การจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อน วัยเรียน
3.3 การสนับสนุนการแข่งขันกีฬาต่าง ยาเสพติด
3.4 การจัดกิจกรรมสงกรานต์/ รดน้ำ ผู้สูงอายุ
4. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม					
4.1 การจัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำ เพื่อการเกษตร
4.2 การเกษตรชีวภาพ/ การทำการเกษตร ทางเลือกใหม่โดยไม่ใช้สารเคมี จากองค์การภายนอก
4.3 การจัดกิจกรรมปลูกป่าเฉลิม พระเกียรติ
4.4 การจัดอบรมเยาวชนพิทักษ์ สิ่งแวดล้อม
4.5 การกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ภายในหมู่บ้าน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ้มเม่าในแต่ละด้าน

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

.....
.....
.....

2. ด้านเศรษฐกิจ

.....
.....
.....

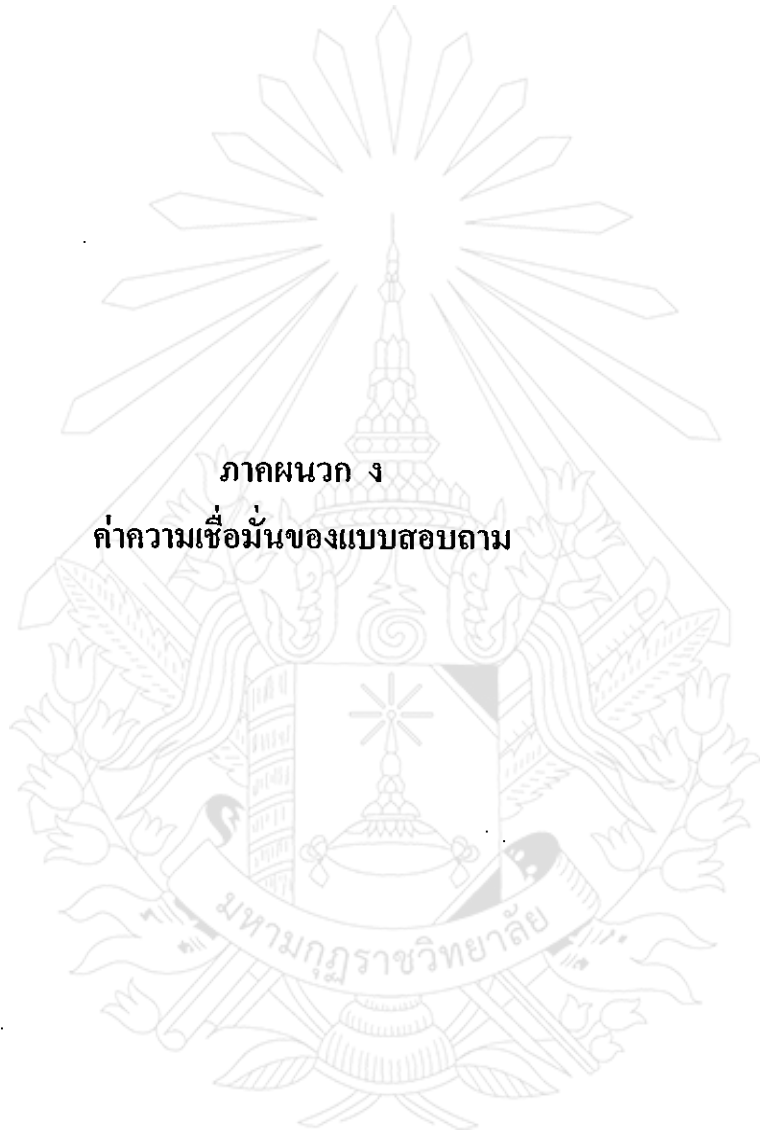
3. ด้านการศึกษา การพัฒนาเด็กและเยาวชน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี

.....
.....
.....

4. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

.....
.....
.....

ขอบคุณในความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างยิ่ง

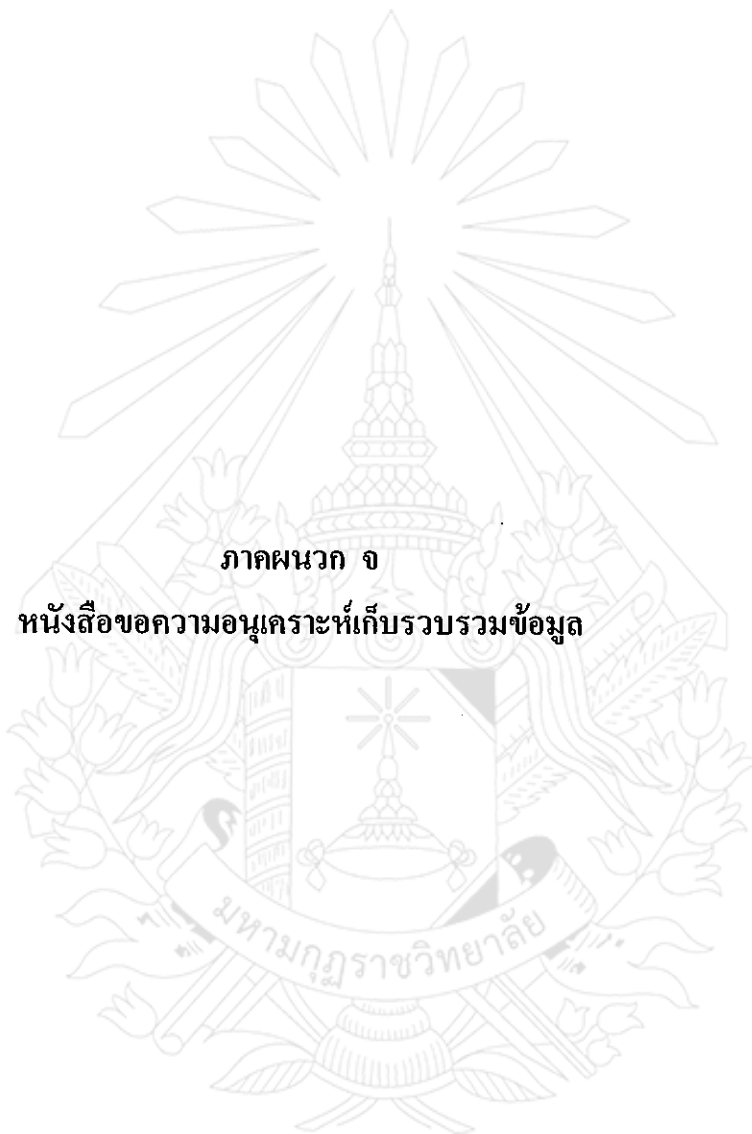

ภาคผนวก ง
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตารางภาคผนวก ง แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ

ข้อ	ค่าอำนาจ จำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจ จำแนก
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน		3. ด้านศึกษา การพัฒนาเด็กและ เยาวชน การอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม และประเพณี	
ข้อ 1	0.76	ข้อ 1	0.52
ข้อ 2	0.72	ข้อ 2	0.56
ข้อ 3	0.74	ข้อ 3	0.55
ข้อ 4	0.70	ข้อ 4	0.58
2. ด้านเศรษฐกิจ		5. ด้านการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	
ข้อ 1	0.65	ข้อ 1	0.48
ข้อ 2	0.69	ข้อ 2	0.47
ข้อ 3	0.68	ข้อ 3	0.45
ข้อ 4	0.63	ข้อ 4	0.43
		ข้อ 5	0.41

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

ภาคผนวก จ
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ ๖๐๒๐๙.๓๗๗

วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย 101
๘๔/๑ ถนนถีนานนท์ ตำบลกาฬสินธุ์
อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ๔๖๐๐๐

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

เจริญพร ผู้ใหญ่น้า น. 1, 2, 3, ๘, ๙, 10, 11 และ น. 12

ด้วย นางสาวณัฐรี วันตานักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย กำลังอยู่ในระหว่างทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มเม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาดังกล่าว ได้เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลในหน่วยงานของท่าน ส่วนวันเวลานั้นนักศึกษาจะมาติดต่อประสานงานกับท่าน โดยตรงในภายหลัง

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดทราบ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระปริยัติสารเวที)

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ

วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๔๓๘๑-๕๓๕๓

ที่ ศธ ๖๐๒๐๙/๓๓๗๗

วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย
๘๔/๑ ถนนถีนานนท์ ตำบลกาฬสินธุ์
อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ๔๖๐๐๐

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอลาความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

เจริญพร อาตมา ผอ.โครงการบริหารสวดมนต์อโศกมา

ด้วย นางสาวณัฐนรี วันดา นักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตรการปกครอง วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย กำลังอยู่ในระหว่างทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มเม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาดังกล่าว ได้เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลในหน่วยงานของท่าน ส่วนวันเวลานั้นนักศึกษาจะมาติดต่อประสานงานกับท่าน โดยตรงในภายหลัง

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระปริยัติสารเวที)

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ

วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๔๓๘๑-๕๓๕๓

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ สกุล : นางสาวณัฐนรี วันตา
วัน เดือน ปีเกิด : 30 พฤษภาคม 2525
ที่อยู่ปัจจุบัน : 155 หมู่ 1 ตำบลอุ่มเม่า อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร
โทรศัพท์ 080-7585775
- การศึกษา
พ.ศ. 2548 : บริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- หน้าที่การงาน : เจ้าหน้าที่พัสดุ องค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มเม่า อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

